

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
977, 228 és 1047
K. N. Sz. — — — 228

Egy szám ára pályaudva-
ról és vidéken is lej 5
Bukarestben — — 5

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Évnyomdíj — ck 2—

1926 március 2 Kedd

Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 46 szám

5686. Adár 16

Nincsic's római útja

Alig három hete zárt le Temesváron a kisanantantkonferencia, melyről egy prágai lap azt a megjegyzést tette, hogy ez volt a kisanantant buncsi-konferenciája. A legfrissebb események azt látszanak igazolni, hogy a cseh lap megjegyzése közeljárt az igazsághoz.

Nincsic's jugoszláv külügyminiszter fontos tárgyalásokat kezdett Mussolinivel s a jelek szerint ezen tárgyalások olyan eredményesek lesznek, hogy könnyen eredményezhetik Jugoszláviának a Balkánra való hegemoniáját. Római híradás szerint a tárgyalások egyik fontos pontját a balkáni garanciapaktum meghírsítésa képezi, ami annyit jelent, hogy Jugoszlávia feladta a kisanantant-törékvéseket, teljesen önálló szempontokkal akar résztvenni az európai politika irányításában.

Hogy a kisanantant mai divergens összetételét rövidesen egy aktív pánszláv orientáció fogja felváltani, bizonyítja Nincsic'snek az a nyilatkozata, mely szerint Mussolini Jugoszláviának az orosz kérdéshez való viszonyát is rendezni óhajtja s bizonyítja az a meglepő híradás, hogy Nincsic's Benes nevében is tárgyal.

A jugoszláv-olasz tárgyalásokkal kapcsolatban — mint legutóbbi számunkban röviden jelentettük — Románia rezervált magatartást hajtat tanúsítani. Ez a rezerválttság már bizonyos rezignáció jele s arra vall, hogy román politikai körökben is belátták, hogy a kisanantantban képviselt szláv államok érdekei merőben ellentétesek Románia érdekeivel s éppen az olasz-jugoszláv tárgyalások azt a feltevést igazolják, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia nem egészen állnak egymással szembe s ma még óvatosan, de holnap talán egészen nyíltan hajlandók cserbenhagyni a Romániával közösen vállalt feladatokat.

Ha Jugoszláviának ténylegesen sikerül vitás ügyeit rendezni Olaszországgal, akkor ez a fiatal állam rövidesen igen jelentős erőtartalmú fellet fog rendelkezni. Nyugat felé maga Olaszország garantálja nyugodt fejlődését, Északon Csehszlovákia, Keleten pedig Oroszországban — békében is legerősebb támaszában — találja majd meg protektorát. Ez: az orosz kérdés a legfájdalmasabb pontja azoknak a meggondolásoknak, melyek Romániát feltétlenül izgatják s egy újabb orientáció kezdeményezésére kötelezik. A pánszláv törekvések aktuálisabbak, mint valaha, az orosz propaganda ma már nem annyira forradalmi, mint inkább a régi pánszláv jelszavakkal operál s — úgy látszik — ennek a propagandának — kimondottan hatalmi szempontból, Jugoszlávia és Csehszlovákia sem tudnak ellentállani.

Tudvalevő, hogy a fascista Olaszország már régen elismerte a szovjetet, — nyilván hatalmi és gazdasági érdekeinek védelmére — s amennyiben Jugoszlávia és Csehszlovákia is elismerik, akkor Románia ugyszólván egyedül marad a maga speciális és nagyon is indokolható rezerválttságával Oroszországgal szemben. Eltekintve a balkáni paktum s a balkáni hegemonia kérdéseitől, maga a fenti körülmény haladéktalanul szükségessé teszi a román külpolitika számára, hogy a pánszláv törekvésekkel szemben megtalálja a kellő védekezést s olyan új hatalmi erőket szolgáltson defenzívába, melyek ellensúlyozzák, vagy legalább is kivédik a későbbi új konstellációkat.

Olaszország külpolitikai orientációjában Jugoszlávia mindaddig súlyos tehertételként szerepelt. Az adriai hegemonia is fölöttébb izgatta az imperialista olasz kedélyeket. Ha most egy kölcsönös szövetség tényleg létrejön Olaszország és Jugoszlávia között, úgy az olasz imperialista tendenciák újabb erőforráshoz jutnak, Mussolini újabb diadalt könyvelhet el s főleg újabb

jogcímet arra, hogy fascista diktatórikus uralmát meghosszabbítsa. Az új hatalmi egyensúly, melyet a világháború után új és eddig felszínre nem levő erők alakítottak ki, — ez új szövetség révén — ismét a békebeli arányokban és formákban fog kibontakozni, főleg akkor, ha Németország belép a Népszövetségbe s Ausztria csatlakozása még lendületesebben kerül előtérbe.

Nem lehetetlen, hogy Mussolini Jugoszlávia és Csehszlovákia érdekeinek honorálásával hűséges vazallusokat akar megnyerni németellenes terveinek. Ennek érdekében nem riad vissza korcosszióktól sem, nem riad vissza attól sem,

hogy legtermészetesebb adriai versenytársának, Jugoszláviának bizonyos engedményeket tegyen.

Az olasz-szláv érdekszféra szomszédágában Románia nem maradhat rezerváltan. Meg kell találnia segítőitársait, akikkel nyélbeütheti a Mussolini által elgáncsolandó garanciapaktumot. És végül revízió alá kell vennie az orosz kérdéssel szemben elfoglalt álláspontját is, megelőzve ezzel Jugoszlávia és Csehszlovákia titkos céljait, melyek egyre erősebben kapcsolódnak bele az orosz szovjetimperializmusba. Románia nem maradhat magára a nagy szláv gyűrűben, mert ez speciális és életeterejét tevő érdekeinek rovására menne.

Mussolini a balkáni paktum megakadályozása miatt tárgyal Nincsic's külügyminiszterrel

Nincsic's Benes nevében is tanácskozik. Olasz lapvélemények Nincsic's római látogatásáról

(Róma, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette az Uj Kelet, hogy Nincsic's jugoszláv külügyminiszter Rómába utazott egy olasz-jugoszláv szerződés megkötésének előkészítésére. Az olasz sajtó élénken foglalkozik Nincsic's külügyminiszter római útjával. A lapok a legnagyobb szimpátiával írják Jugoszláviáról és a jugoszláv külügyminiszteréről. Mussolini lépje, a „Popolo d'Italia” azt írja, hogy Nincsic's utazása arra mutat, hogy a két állam jóviszonya elmélyült. A lap szerint a látogatásnak az a célja, hogy bizonyos garanciákat állapítsanak meg az általános európai békére nézve.

Érdekes — írja a lap — hogy Nincsic's a kisanantant-konferencia előtt látogatott el az olasz fővárosba. Ez is bizonyítja, hogy Olaszország Európa legerősebb állama, Jugoszlávia viszont a Balkánon tartja a hegemoniát. A „Corriera della Sera” szerint Nincsic's látogatása a győztes államok együttműködésére mutat.

A „Giornale d'Italie” szerint Közép- és Kelet-Európa jelenlegi helyzetének fentartása Ausztria sérthetlenségével van kapcsolatban.

Olasz politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Olaszország Jugoszláviával szoros szövetségi viszonyban áll és a baráti viszony a Jugoszláviával szövetséges Csehszlovákiára is kiterjed. Nincsic's Mussolinivel nemcsak Jugo-

slávia nevében tanácskozik, hanem Benes megbízásából is megbeszéli a fontosabb nemzetközi problémákat. A locarnoi kérdés, Németország telépése a Népszövetségbe és Ausztria csatlakozásának kérdése a római tanácskozás tárgya. Kiemelik, hogy a két ország egyforma érdekeket képvisel, mert Németországnak a Népszövetségbe való belépése mind a két államot érinti.

Jugoszlávia épügy, mint Olaszország, érdekelve van a békeszerződéssel teremtett status-quo fentartásában. A pángermánok küzdelme Ausztria csatlakozása érdekében, amit különösen az utóbbi időkben igen nagy erővel folytattak, szintén vizsgálat tárgya a római tanácskozáson, ahol a két szövetséges államnak közös akcióra vonatkozó tervét is megbeszélik.

Bécsi jelentés szerint Nincsic'snek más célja is van a római tanácskozással. Olaszország meg akarja akadályozni a locarnoi mintára készülő Balkán-paktumot és Mussolini ennek érdekében szorosabb összeköttetésbe akar lépni az SHS.-királlyal. Ugy tudják, hogy Nincsic's és Mussolini között ebben a kérdésben is lesznek tanácskozások.

Azt a hírt, mintha Nincsic's és Mussolini megbeszélésén az isztriai szláv kisebbségi kérdés is szóba kerülne, a félhivatalos „Messagero” a leghatározottabban megcáfolja.

Nincsic's nyilatkozik római tárgyalásairól

Nincsic's külügyminiszter Rómában fogadta a „Tribuna” szerkesztőjét, aki előtt nyilatkozott Mussolinival történt tárgyalásairól.

— Az utóbbi időben — hangsúlyozta a miniszter — az európai politikában döntő jelentőségű dolgok történtek, úgy, hogy szükségem éreztem közvetlen tárgyalásokat folytatni Mussolini miniszterrel.

Az újságíróknak arra a kérdésére, vajjon helyes-e az Ausztriában most újból felbukkant csatlakozási tervet, Nincsic's kijelentette, hogy ehhez semmi szin alatt hozzá nem járulhat.

A római lapok, így Mussoli félhivatalosa is, túlzásnak mondja azt a híresztelést, mintha dr. Nincsic's római látogatása összefüggésben lenne valamelyes akcióval, amelynek éle Németország ellen irányul. Sokkal fontosabb dolgokat tárgyaltak most Rómában, így elsősorban Jugoszláviának Oroszországhoz való viszonyát. Ebben a kérdésben szintén kedvező megállapodások jöttek létre.

Dr. Nincsic's további nyilatkozatai során a népszövetségi tanács tagok kérdését is szóvá tette és kijelentette, hogy Jugoszlávia igenis akarja, hogy Lengyelország ezirányú kérését a Népszövetség kedvezően intézze el. Erre a dél-

slávokat az a régi barátság kötelezi, amely közöttük és Lengyelország között fennáll.

Hír szerint Jugoszlávia és Itália között a Mussolini-Nincsic's találkozás alkalmával megállapodás történt Olaszország és Jugoszlávia között több függő területi kérdés, így elsősorban az adriai partok rendezésének kérdése is. E híreket mindeztideig nem erősítették meg, de nagyon valószínű, hogy ez irányban döntő lépések történtek. Erre vall főképpen az a tény, hogy Nincsic'set az olasz király hivatalosan fogadni fogja.

Rómából, mint ismeretes, Nincsic's Párisba utazik, ahol Brianddal, a kisanantant legfőbb protektorával fog aktuális politikai ügyekről tárgyalni. E tárgyalások során szintén szóba fog kerülni Lengyelország népszövetségi tagsága, főleg pedig Jugoszláviának Szovjet-oroszországhoz való viszonya.

— Károly extrónörökös polgári neve. Bukarestből jelentik: A „Monitorul Oficial” mai számában megjelent az a királyi rendelet, amely felhatalmazza Károly volt trónörökösöt, hogy a külföldön új polgári nevet használhasson. Károly neve Carol Careimann.

ra
mostor

köztség előimádkozói
teileg képzett pályázó
nyokkal kellően felsze-
hó 15-ig nyujtan-
próbaelőimádkozásra

22.
Az előjáróság.

almi árak!

csak 260 lej

egfino-
sak .. 350 lej

GRIED
t áruház-
Ferdinand 10 sz.

zsvar

Az igazgatóság.
előtt az intézet pénztára-

TEHER

00	—	6,000.000	—
00	—	1,474.959	73
13	—	9 720.641	09
28	09	1,125.972	57
		2,591.720	60
		77.969	77
		204.485	61
		945.903	61
		22.141.652	87
NYERELÉGE			
		31.669	37
		3,169.884	34
		16.830	—
		3,187.884	31

Könyvelésért:
Klein Miksa
Carol Wehrlich

ZSIDÓ KÖZÉLET

A kolozsvári ortodox hitközség felhívása

A kolozsvári ortodox zsidó hitközség a következő felhívást közli: „A tavasz közeledtével megszorodott azoknak a száma, akik a legkülönbözőbb formában gyűjtőkönnyekkel, bizonyítványokkal és ajánlólevelekkel járnak maguk, vagy mások számára gyűjteni. Ezzel valószínűleg megbűnül a zsidó jótékony kérdés becsületes munkája. Az alkoldusok egész raját veti rá magát a jószívű adakozókra, akiket valószínűleg kiszípoloznak. Többnyire rámutatunk arra, hogy a közönség számos esetben szédélgők áldozatává esik és ezt a tolokodni nem tudó és érdemes szegények sanylik meg. Ismételtén figyelmeztetjük a nagyközönséget, hogy *segélyt csakis olyan okmányok alapján adjanak, amelyeknek valódiságát valamely hitközség, vagy főrabbi igazolja.* Az ilyenek hiányában nyugodt lelkiismerettel tagadják meg a támogatást, bárki legyen a kérvényező“.

A kolozsvári Aviva, Ezra, Hasmonea és Barisszia

március 7-én, a Magyar Színházban nagyszabású *matinét* rendeznek. Jegyek elővételben a színház jegypénztáránál és a Barisszia irodájában, Cal. Reg. Ferd. 48 alatt kaphatók.

A kolozsvári Somracsapatok

február 9-én az Építőmunkások Székházában tartják műsoros estélyüket. Az estély, melynek programja jobbnál-jobb számokból áll, város szerte élénk érdeklődést vált ki.

Aviva-estély Dicsőszentmártonban

A dicsőszentmártoni Aviva-lányok kintünően sikerült purim estélyt rendeztek szombaton este a Newyork kávéház termében. Az egész estélynek igen ötletes keretül szolgált a rendezés beállítása, amely a tel-avivi tavaszi vásár friss levegőjét akarta megérzékelteni a nagyszámu vendégek közönséggel. Megkapó látványt nyújtott a dicsőszentmártoni Aviva lányok és Barisszia-nusok felvonulása eredeti chalu és chaluca-ruhákban. Az estély bevezetőjeként dr. Engelberg Dezső tartott lelkesítő beszédet. Az Avivalányok énekkara gyönyörű héber dalokat énekelt. Az egyes énekszámok között Mózes Frida,

Schwartz Mariska, Budai Lili, Mózes Anna és Grün Herminke szavalták héber költők verseit. Hirsch Simon marosvásárhelyi barissziánus előadása a zsidó nőkről, mély hatást gyakorolt a hallgatóságára.

Az estély második részében Grün Frida és Benjámín Ella mutattak be nagy ügyességgel román táncokat. Rosenberg Micá *sadchen-mo-nológja* nagy derűtséget váltott ki a közönségből Grün Mancsi és Benjámín Ella szép táncszáma után Halmos László tartott értékes pro-

paganda-beszédet a KKL érdekében. Mózes Irén ötletes bocher-táncát a közönség megújraztatta. Schwartz Ilonka szép énekszámát fejezte be a mindvégig nívós és változatos műsort. Az egyes műsorszámokat Sejoovit Béla konferálta szellemesen. A nagyszertien sikerült és komoly művészi teljesítményt jelentő estély rendezése körül Weiss Margit értékes munkáját kell külön is kiemelni. Purim napján a Kis-Aviva rendezett igen gazdag műsorú mesedélutánt.

A magyar Tudományos Akadémia ajándéka a jeruzsálemi Zsidó Nemzeti könyvtárnak

(Budapest, március 1. Az Uj Kelet munkatársától.) A jeruzsálemi Zsidó Nemzeti Könyvtár az utóbbi időkben a különböző európai kormányoktól és tudományos intézetektől nagyrészt értékes könyvküldeményeket kapott. A francia kormány például megküldötte a francia klasszikusok több ezer kötetes gyűjteményét, Hollandia pedig a németalföldi festészet nagyrészt, szinte teljesnek tekinthető irodalmát.

Pár hét előtt Hugó Bergmann dr., a zsidó nemzeti könyvtár tudós igazgatója a budapesti rabbi-szeminárium egyik európai hírű professzorához, Heller Bernáthoz levelet intézett, melyben afelett panaszkozott, hogy a jeruzsálemi zsidó nemzeti könyvtárból hiányoznak a magyar klasszikusok. Heller Bernát dr. a budai zsidó asszonyok K. K. L. délutánján szózatot intézett a magyarországi zsidósághoz és akciót indított a zsidó nemzeti könyvtár támogatására.

Ezzel a zsidó társadalmi akcióval egyidőben érdekes hivatalos jellegű lépés is történt. Székely Béla, a K. K. L. Magyarországra küldött delegátusa felkereste dr. Balogh Jenő v. minisztert a m. kir. Tudományos Akadémia jelenlegi főtáncosát, s felhívta a magyar tudományos élet legkompetensebb fórumának figyelmét arra a hatalmas kulturális munkára, melylyel a zsidóság ujjaélesztette a héber nyelvet s a héber egyetemen és nemzeti könyvtárral új kulturális centrumot teremtett Palesztinában.

— A m. kir. Tudományos Akadémia — mondotta Balogh Jenő dr. csere viszonyban van a jeruzsálemi zsidó nemzeti könyvtárral, s a legnagyobb érdeklődéssel kísérik figye-

lemmel annak tevékenységét.

A megbeszélés során Székely Béla azzal a kéréssel fordult az Akadémia főtáncosához, hogy — francia példára — küldje meg összes kiadványait a zsidó nemzeti könyvtárnak s ezenkívül ajándékozza meg a magyar klasszikusok munkáival.

Az Akadémia főtáncosága hivatalosan közölte Székely Bélaival, hogy a kérésnek a legnagyobb örömmel tesz eleget s gondoskodni fog arról, hogy a jeruzsálemi zsidó Nemzeti Könyvtárban a régi és az új magyar klasszikus irodalom és tudomány méltó módon legyen képviselve.

Székely Béla felhívta a m. kir. Tudományos Akadémia figyelmét Avigdor Hameéri (Avigdor Feuerstein) fordítói munkásságára és arra a nagy irodalmi szenzációra, melyet Madách „Ember tragédiájá”-nak héber fordítása keltett. Az Akadémia most levelet intéz a kiváló magyar származású héber íróhoz s megköszöni azt a felbecsülhetetlen szolgálatot, melyet magyar írók műveinek a biblia nyelvére való lefordításával a magyar irodalomnak tett.

Figyelem!

Kárposok és kocsigyártók
kellékeit legolcsóbban **Back
Bernát** áruházában szerezhetik be. Oradea-Mare,
P. Regina Maria No 1.

Tel-fon
955

Akiba

Irta Giszkalay János

Ugy érezhette, hogy valami elveszett. Néki arra a kicsi gyerekleányra volt szüksége, akinek fészket szedhessen és aki előtt bátran kiöntheti minden titkos gondolatát, — hiszen gyerek még, úgy se érti meg. De a hajadon ragyogó szépsége magára hipnotizálta a pástort tekintetét és Akiba egyre növekvő nyugtalansággal nézte az arcát, a járását, finom, uri kezének lágy vonalait, — a füle megtelt a leány bárszonyos nevetésével és a műveletlen, darabos paraszt lelkére valami szokatlan, valami eddig sohasem érzett érzés feküdt rá. Ez volt az az idő, amikor Akiba elgondolkodva, öntudatlanul mosolyogva és zakatoló aggyal terelte Kalba Savua nyáját legelőről legelőre és ha egészen egyedül érezte magát, hangos harsogással énekelte a messzi mezőkbe, az Énekek Énekeinek izzó, szerelmes sorait.

De nem csak Akiba volt az, akibe ilyen nagyon belédöbbsent az első szerelem fájd, édes szorongása. A patrióta nagyurnak, Kalba Savuának gyerekleánya, eleinte csak mély odaadásal hallgatta a hatalmas pástort estéli beszélgetéseit, keserű kifakadásait urak és rabbik ellen, fantasztikus elgondolásait, hogy hogyan kellene megszervezni a világon szétszórt egész zsidó népet, Alexandria zsidóságát és Ciprus zsidó lakosságát és a Parthusok országában lakókat és az Eufrates-Tigris közeiket egyetlen nagy fölkelésre, hogy egyszerre öt oldalról támadják meg az elnyomó római uralmat és ugyanakkor természetesen Judeában is megharsanna a csatára hívó nagy sófár — hajh! — milyen nagyszerű birkózás, milyen ragyogó diadal volna az: összeroppantani azt a vérben és tolvajlásokban fuldokló világbirodalmat, Rómát, megfizetni nekik Jeruzsálemért és Bar Giora kiontott véreért és Zsidóország újra a zsidóké lenne és Dávid házának utolsó sarja

igazsággal uralkodnék a boldog szabadságra megváltott zsidó népen... A gyerekleány gyönyörűséggel szivta magába ezeket a szavakat. Nem volt újság néki, mert hiszen apjának házában is hallott olykor-olykor hasonlókat, de ennyire merész, ennyire lehetetlen és mégis messzi távolokba látó, ennyire fantasztikus és mégis nagyszertien reális álmokat csak az együgyű paraszti lélek vagy az elhivatott lángész tudott kisugározni magából. És ahogy estéről-estére így hallgatta a pástort barátja lelketforraló beszédeit, egyszer csak észrevette, hogy Akibának szokatlanul magos, kemény, naptól barna homloka van. Aztán a kezére esett a pillantása: olyan nagy volt az, mint valami nehéz, kerges lapát. Önkénytelenül a maga kicsiny, lányvonalu kezére nézett, és valami csiklandozó, kacagtató bizsergés futott rajta végig: arra gondolt, hogy milyen jó lehet az, kicsiny kezét befelé szelkenni Akiba nagy darab tenyerébe és nevetni szeretett volna arra a gondolatra, hogy mind a két ökle kényelmesen elférne a barátjának felmarkában. Aztán talán megámbán, hogy ha csak gondolatban is, így megszufolta ezt a szegény, drága, okos embert és hamar újra a szájára figyelt, erős, férfias, szép vonalú beszédes szájára és egyszerre csak, — ki tudná megmondani, hogy miért, hogyan, — egyszerre csak úgy érezte, hogy Akiba telt, piros szája úgy magához szivja az ő mámoros száját, mint a hévér a részegítő bort, hogy rája kell tapadni, hogy belül kell harapni, mint valami soha nem látott illatos, husos gyümölcsbe — és egyszerre csak a két száj, maguk se tudták hogyan, hosszú, mámoros csókba forrt.

A leány volt az, aki kettejük közül hamarabb ocsudott fel az első csók mámoros szédületéből. Mert Akiba, ez a hatalmas, egyenes paraszt ez egyszer, nem tudott és nem is akart gondolkodni. Ő csak egyet érzett: szeretik egymást nagy, lelket betöltő, végzetes szerelmmel, szerették egymást mindöröktől fogva

és már akkor is, amikor még maguk se tudták felőle és mindennek csak egy logikus következménye lehet: hogy ők ketten örökké elválaszthatatlanok és hogy ő, Akiba, feleségül veszi a szerelmét. A leánynak se volt más vágya, álma, boldogsága, mint ez a gondolat, de ez egyszer ő volt az, aki jobban benneélt a realitások világában, mint ez a nagy öreggyermek. Ő látta, tudta azokat a legyőzhetetlen akadályokat, amelyek szerelmes egyesülésük elé tornyosultak és rájuk józanította Akiba mámoros lelkét is. Apja, a dugzagd zsidó ur, soha, de soha nem fog beléegyezni abba, hogy egyetlen és messzihires szépségű leányát a saját juhásza vegye feleségül. s nem a vagyoni alacsonyabbrendűség volt az, ami szinte lehetetlenné tette még az elgondolását is annak, hogy Kalba Savua leánya Akiba felesége lehessen. A leány apja elég gazdag volt mindkettőjük számára és a vőlegény anyagi szegénysége sohasem volt komoly akadály a zsidó mentalitás előtt. Hanem valami más. A vőlegény lelki szegénysége. Mert a tudástak szinte fetisszerű tisztelete, már az akkori zsidó társadalomban is általános és karakterisztikus jelenség volt. A zsidó szülőnek (a faji jellegükből még ki nem forgatott és az európai merkantilizmus szellemmel még meg nem fertőzött zsidó társadalomra gondolok) a zsidó szülőnek még manapság is, legforróbb vágya és törekvése az, hogy leányát tudós emberhez adja feleségül, vagy hogy a házasulandó fiu tudós családba nősiljön.

Büszkeség és boldogság ez a zsidó szülő szívének és mindennapos, megszokott jelenség az még manapság is, hogy a gazdag apa a jesiva szegény tanuló között keres férjet a leánya számára: a szegénység egészen mellékes — a tudás a fontos. Ez a zsidó erkölcs már az akkori időben is uralkodó erkölcsé vált és elképzelhetetlen volt az, hogy a dugzagd és művelt Kalba Savua egy tudatlan paraszthoz, egy am haárechez adja a leányát.

Folytatása következik.

A külföldi uj sz

Milyen államokba
R

(Bucuresti-Buka
let tudósítójától)

let tudósítójától) a
körrendeletet küld
vatalokhoz, ahol v
ben szabályozza a
mat és közli, hogy
jelölt államokba h
fel továbbítás célj

Minden külföldi
csatolandó egy kü
de extern) 30 ban
külön még egy da
nis bélyeg ragaszt
szere deklarácione
a csomag tartalma

Külföldre szóló
az alábbi városok
adni: Arad, Bra
Szatmár, Nagysze
vár. Az értékkel
lentett érték a ki
tetendő, de ezenk
magokra is, még
külön aranyfrank
pitása 45 lejes ki
csomagok után 50
állapítva, de ezen
nyában minden 3
aranycentimes f
súlymegállapításá
50 százalék több

Értékkel ellát
lamokba lehet
Kanada, Csehszlo
ország, Francia
Luxemburg, Nor
Allamok, Svédor
azon csomagok, s
gyobbak, értékes
Külföldi szállítási
magokat, amelyek

A külföldre
adó a feladást ki
egy éven belül r
ellátott és külön
Az elveszett csom
nem lett feltüntet
fizetik: egy kilo
gramig 25, tiz k
pedig 70 aranyfr

A csomagok és 10
részére 1, 5 és 10
fel, melyeknek szá
mes, 2 frank 50
és 10 centimes. A
6.10, illetőleg 9 fr
értékes csomagokat is
ékig, mégpedig
fr. 85 cm., 2. fr
illetőleg 7 fr. 45
gumba: 1, 5, 1
fr., 5 fr., 8 fr. é
szállítási díj ellen
3 fr. 80 c., 5 fr.

szág és Eszakir
10 ezer aranyfran
3 c., 4 fr. 40 c.
20 kg. 14 fr. 55
értékkel 1000 fra
c., 2 fr. 25 c., 3
Csehszlovákiáb
13, 1 fr. 75, 2
Kinában 1, 5, 10
fr. 10. Dániába
5, 3 fr. 25, 5 fr.

Danzigba 1, 5,
50, 4 fr. 10. 6
10 és 15 kg 1 fr
35 cm. Esztorsz
50, 5 fr. 85 cm.
kg. 2 fr. 70, 4
19 fr. 8 cm.

Franciaorszá
frank értékig 15
22 fr. 60 cm. N
1, 5, 10, 15 és
75, 7 fr. 15 és
érték nélküli 1, 5
55 cm. Olaszor
frankig, 2 fr. 3

A külföldi postacsomagok új szállítási díja

Milyen államokba vesznek fel csomagokat Romániában?

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától) A postaügyi vezérigazgatóság körrendeletet küldött mindazokhoz a postahivatalokhoz, ahol vámhivatalok vannak, amelyeket szabályozza a külföldi postacsomagforgalomban és közli, hogy Romániából az alább megjelölt államokba husz kilogram súlyig vehetők fel továbbítás céljából csomagküldemények.

Minden külföldre feladott csomag mellé csatolandó egy külföldi szállítólevél (Bulletin de exterieur) 30 banis bélyeggel ellátva, amelyre külön még egy darab 25 és egy darab 50 banis bélyeg ragasztandó. Ezenkívül a vám részére deklarációna csatolandó, amely feltünteti a csomag tartalmát.

Külföldre szülő csomagokat Erdélyben csak az alábbi városok postahivatalainál lehet feladni: Arad, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár, Nagyszombat, Marosvásárhely, Temesvár. Az értékkel feladott csomagoknál a bejelentett érték a külföldi szállítólevélben feltüntetendő, de ezenkívül rá kell vezetni a csomagokra is, mégpedig külön lejárékban és külön aranyfrank értékben, melynek megállapítása 45 lejes kurzuson történik. Az értékcsomagok után 50 aranycentimes tétel van megállapítva, de ezenkívül a bejelentett érték arányában minden 300 frank után még külön 5 aranycentimes fizetendő. Az érték csomagok sulymegállapításánál az eredeti súlyon felül 50 százalékos többlet veendő.

Erre a célra ellátott csomagokat az alábbi államokba lehet küldeni: Ausztria, Belgium, Kanada, Csehszlovákia, Dánia, Danzig, Németország, Franciaország, Island, Jugoszlávia, Luxemburg, Norvégia, Lengyelország, Egyesült Államok, Svédország és Magyarország. Minden csomagok, amelyek 150 centiméternél nagyobbak, értékcsomagoknak vannak deklarálva. Külföldi szállításra nem vesznek fel olyan csomagokat, amelyek robbanóanyagot tartalmaznak.

A külföldre irányított csomagokat a feladó a feladást követő második naptól számítva, egy éven belül reklamálhatja 40 lejes bélyeggel ellátott és külön e célra szolgáló blankettával. Az elveszett csomagok után, amelyeknél érték nem lett feltüntetve, a következő kártalanítást fizetik: egy kilogramig 10 aranyfrank, öt kilogramig 25, tíz kilogramig 55, husz kilogramig pedig 70 aranyfrank.

A csomagok szállítási díja a következő: Albánia részére 1, 5 és 10 kilogramos csomagokat vesznek fel, melyeknek szállítási díja 1 frank és 70 centimes, 2 frank 50 centimes illetéleg 4 aranyfrank és 10 centimes. Argentínába 1, 5 és 10 kg. 4 60, 6 10, illetéleg 9 frank 75 centimes. Ausztriába értékcsomagokat is felvesznek 1000 aranyfrank értékig, mégpedig 1, 5, 15 és 20 kilogramosokat 1 fr. 55 c., 2 fr. 65 c., 4 fr. 25 c., 5 fr. 85 c., illetéleg 7 fr. 45 c. szállítási díj ellenében. Belgiumban: 1, 5, 10, 15 és 20 kilogramos 2 fr. 3 fr., 5 fr., 8 fr. és 50 c., illetéleg 11 fr. 55 c. szállítási díj ellenében. Braziliába: 1, 5, 10 kg. 3 fr. 80 c., 5 fr. 40 c. és 8 fr. 30 c. Angolország és Eszakiorszag részére értékcsomagok 10 ezer aranyfrank értékig, 1, 5 és 10 kg. 3 fr. 3 c., 4 fr. 40 c. és 5 fr. 70 c. Londonba 15 és 20 kg. 14 fr. 55 c. és 18 fr. 40 c. Bulgáriába: értékkel 1000 frankig 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 1 fr. 65 c., 2 fr. 25 c., 3 fr. 45 c., 4 fr. 95 c. és 6 fr. 80 c. Csehszlovákiában 1, 5, 10, 15 és 20 kgr. 1 fr. 13, 1 fr. 75, 2 fr. 95, 4 fr. 15 és 5 fr. 35 cm. Kínában 1, 5, 10 és 15 kg. 4 fr. 7 fr. 20, 12 fr. 10. Dániában 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 2 fr. 5, 3 fr. 25, 5 fr. 65, 10 fr. 65, 14 fr. 60 cm. Danzigba 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 1 fr. 70, 2 fr. 50, 4 fr. 10, 6 fr. 7 fr. 80 cm. Svájcba 1, 5, 10 és 15 kg 1 fr. 75, 3 fr. 5, 5 fr. 25 és 7 fr. 35 cm. Esztországba 1, 5, 10 kg. 2 fr. 30, 3 fr. 50, 5 fr. 85 cm. Finnországba 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 2 fr. 70, 4 fr. 80, 8 fr. 30, 14 fr. 05 és 19 fr. 8 cm.

Franciaországba értékcsomagok 10 ezer aranyfrank értékig 15 és 20 kg. súlyban 19 fr. 15 és 22 fr. 60 cm. Németországba korlátlan értékben 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 1 fr. 75, 2 fr. 75, 4 fr. 75, 7 fr. 15 és 9 fr. 60 cm. Görögországba csak érték nélküli 1, 5 és 10 kg. 2 fr. 20, 3 fr. 4 fr. 55 cm. Olaszországba 1, 5 és 10 kg. érték 1000 frankig, 2 fr. 3 fr. és 5 aranyfrak. Japánba 1

és 5 kg. 3000 frankig 3 fr. és 5 fr. 60 cm. Jugoszláviába 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 1000 frankig. 1 fr. 40, 2 fr., 3 fr. 20, 4 fr. 40 és 5 fr. 60 cm. Norvégiaiba korlátlan értékkel 10, 15 és 20 kg. 8 fr. 95, 14 fr. 90, 20 fr. 85 cm. Hollandiába: 1 és 5 kg. 2000 fr. értékkel. 2 fr. 5 c. és 3 fr. 25 c. Lengyelországba: 1, 5, 10, 15 és 20 kg. 1000 fr. értékkel 1 fr. 45 c., 2 fr. 25 c., 3 fr. 85 c., 5 fr. 85 c., 7 fr. 65 c. Portugáliába: 1 és 5 kg. 1000 frankig. 1 fr. 70 c. és 4 fr. 10 c. Ázsiai Oroszországba: 1, 5 és 10 kg. 5 fr. 25 c., 6 fr. 25 c. és 9 fr. 75 c.

Saarvölgyébe: 1, 5 és 10 kg. 1 fr. 75 c., 2 fr. és 4 fr. 75 c. Spanyolországba 1 és 5 kg. érték nélkül 2 fr. 60 c. és 4 fr. Egyesült-Államokba 1, 3, 5, 6, 700 gr., 10, 12, 15 és 20 kg. 100 frankig. Svédországba 6-700 gr. 10, 12, 15 és 20 kg. korlátlan értékkel. Törökországba 6,700 gr. 10, 12 kg. 1000 frankig. Magyarországra 6-700 gr. 10, 12, 15 és 20 kg. korlátlan értékkel. Kanadába 1, 3 és 5 kg. érték nélkül 2 fr. 65 c., 4 fr. 50 c. és 5 frank és 85 aranycentimes szállító díj mellett. A postaügyi vezérigazgatóság rendelete már életbe is lépett.

Windischgrätz

100 kérdés közül csak 80-ra válaszolt

Áprilisra halasztották a frankügy főtárgyalását

(Budapest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától). Pesthy Pál igazságügyminiszter nyilatkozatot adott az újságíróknak, amelyben kijelentette, hogy a frankügy főtárgyalására már csak áprilisban kerülhet sor, mert a nyomozás hézagainak betöltése hosszabb időt vesz igénybe.

Elnapolják a parlamentet

A parlamenten a frankvita folytatásánál Lendvay István fejtendő képviselő, közbeszólás formájában, özvegy Erényi-Ullmann Károlynéra, aki Jankovics naplójában U. asszonyként szerepel, megjegyzést tett, Ullmann öccse, dr. Grünwald Emil bankár, provokálta Lendvayt, aki a megbízottakok levelet írt, amelyben kijelenti, hogy a közbeszólás nem abban a formában történt, amint az nyilvánosságra került és a parlament legközelebbi ülésén ki is fogja ezt magyarázni.

Budapest, március 1. A frankvita terjedelme-

ségére való tekintettel, arra az időre, amíg Bethlen Genfben fog tartózkodni, a parlament ülését elnapolják.

Tovább folyik a nyomozás

A rendőrségi nyomozás a fankbizottság jelentésének nyilvánosságra hozatala után tudvalevőleg újra megkezdődött. Ebben a pillanatban Mészáros, Schultze és Szamuely szerepét próbálják tisztázni. Mészáros Gyulát Angorában, mint gyanúsítottat fogják kihallgatni, Schultze és Szamuely szerepére vonatkozólag Sätze főügyész tegnap száz kérdést intézett Windischgrätz herceghez, aki azonban csak nyolcvanra válaszolt.

Látogatás a cionista világszervezet berlini archívumában

Az Uj Kelet állandó berlini munkatársától

(Berlin, március 1. A cionista világszervezet berlini levéltára a mozgalom legértékesebb dokumentumait őrzi. Tisztán csak külső okokból történt, hogy ezen értékes adagyűjtemény éppen Berlinben nyert elhelyezést. Eleinte a londoni központ tartott igényt erre az intézményre, de később azután az áthelyezésről lemondott, mivel rövid időn belül a levéltárt ugyis Palesztinába fogják átállítani.

Dr. Hantheknek, a nálunk is jól ismert zsidó politikusnak kezdeményezésére alakult 1919-ben az „Archiv der zionistischen Weltorganisation“, amint azt teljes címmel nevezik. Ezen intézmény célja volt a mozgalom minden érdekes megnyilvánulásának írásbeli dokumentumait összegyűjteni és az utókar részére megőrizni. Figyelemmel kíséni az egész világ zsidó sajtóját. A kivágott cikkeket szisztematikusan rendezni és a tudomány részére hozzáférhetővé tenni. A palesztinai eseményekkel, kulturális jelenségekkel összefüggő dokumentumok, képek megőrzése.

Dr. Herlitz kiváló szakember munkájának köszönhető azután, hogy az Archiv azóta napról napra fejlődik és ma már az iratoknak, lapoknak, könyveknek, olyan tömegével rendelkezik, hogy okvetlenül a legelsőbrendű cionista adat- és forrásgyűjteménynek tekinthető.

Dr. Herlitz vezetése alatt tekintetem meg a levéltár zsefolt helyiségeit, aki igen szívesen módon állott rendelkezésemre és ismertette az értékes gyűjtemény egészét és egyes darabjait.

A levéltár osztályai

Az Archivnak hat óriási osztálya van és pedig: 1. Az akta és levélgűjtemény. 2. Napilap és folyóirat. 3. Kivágott cikkek gyűjteménye. 4. A könyvtár. 5. A Palesztina képgűjtemény. 6. Térkép és plakátkollekció.

Ezen osztályokat azután háromszáz alosztályra csoportosították a könnyebb kezelhetőség és áttekin-



hetőség szempontjából. Az első időkben igen nagy nehézségekkel kellett megüzdeni. A fontos darabok, iratok privátkezekben voltak, nehezen hozzáférhetőek, a szak-katalógusok, bibliográfiák, melyek alapul szolgáltak a könyvtár összeállításához, hiányosok voltak. Óriási munka és pénzaláztatást követelt a felépítés. De, hogy az Archiv ma mily fontos hivatást tölt be, azt néhány adat könnyen megvilágítja: Egy év alatt mintegy hatszer példány könyvet kölcsönzött ki felhasználás céljából, naponta átlag 70-80 látogató keresi fel és használja fel adatait, mint azt dr. Herlitz elbeszéli.

1922-ben Londonban élénk mozgalom indult meg az Archiv kiépítésének érdekében és e mozgalomnak volt következménye az a gyors fejlődés, melyet azóta a vezetőség felmutat.

Cionista dokumentumok

Dr. Herlitz szavai szerint a legnagyobb nehézségeket az akta gyűjtemény összegyűjtése nyújtotta. Az eredeti tervek szerint az Archivnak az összes írásbeli dokumentumokat kellett volna magában foglalnia, amelyek a cionizmus történetében valamennyire is szerepet játszanak. Pld. Herlitznek, Nordaunak és a többieknek magán- és hivatalos levelezését, stb. Ezen célt azonban mindeddig legfeljebb megközelíteni lehetett. Az egyes magárosok semmiképpen sem voltak hajlandók az értékes iratdarabokat kezükből kiadni. Herlitz kéziratait nagyrészt még ma is egy dr. Wolfsohn nevezetű berlini ügyvéd magánlevéltára őrzi, aki azonban már kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy az Archivum Palesztinába helyezése esetén az összes birtokában levő darabokat a cionista világszervezet rendelkezésére bocsátja.

Különböztet még igen sok más magános ígéretét bírja a vezetőség arra nézve, hogy az áthelyezés után a dokumentumokat a gyűjtemény részére ajánldokozzák. A teljesség érdekében igen sokat fognak jelenteni azok az iratok is, amelyeket egyelőre a londoni központ őríz, melyek a háború utáni történelmi nevezetességű eseményeket örökítik meg: Balfour levélváltása, san-remói iratok, híres politikusok levelei. Ezek azonban már most is az Archiv tulajdonát képezik és Londonban csupán ideiglenesen vannak.

Herzl Tivadar kéziratai

Egy gondosan elzárt páncélszekrényből vette elő és mutatta meg nekem dr. Herlitz a levéltár legfájtatóbb kincsét, Herzl kéziratait. 1898. és 1904. közé eső periódusból való irások ezek, részint Herzl

dekében. Mózes közönség, megúj- énekzsáma fe- változatos mű- Sejoivitz Béla yszerűen sikerült yt jeleató estély- értékes munká- Purim napján a ag műsoru mese-

ndéka rnak

ely Béla azzal a főtítkársághoz, áldje meg összes könyvtárnak s magyar klasszi-

hivatalosan kö- kérésnek a leg- gondoskodni ni zsidó Nemzeti magyar klasszi- ltó módon legyen

a. k. Tudomány Haméeri (Avigdor) ára és arra a nagy Madách „Ember ása keltett. Az kiváló magyar megköszöni azt a melyet magyar re való lefordítá- tett.

kocsigártók bban Back ázában sze- radea-Mare, a No 1.

maguk se tudtak logikus követke- örökké elválaszt- feleségül veszi a volt más vágya, gondolat, de ez benneélt a reali- gy öreggyermek. hetetlen akadályo- lésük elé tornyo- lés mámoros lel- ló ur, soha, de a, hogy egyetlen t a saját juhásza nyoni alacsonyabb- lehetetlenné tette k, hogy Kalba léhessen. A leány tójuk számára és e sohasem volt alítás előtt. Ha- lelki szegénysége. erü tisztelete, már is általános és A zsidó szülőnek n forgatott és az l még meg nem adolok) a zsidó egforróbb vágya tudós emberhez házasulandó fiu

a zsidó szülő szí- okott jelenség az dag apa a jesiva férjet a leánya szá- nellékes — a tu- les már az akkori vált és elképzel- zardag és művelt raszthoz, egy am

kézírása, részint titkárának diktált akták sajátkezü aláírásával.

Igen terjedelmes, sajátkezü kézirat egy hatalmas, a „Die Welt“ben megjelent (1903) Ussischkin ellen írott polemikus cikk, egys elvi nézeteltérésekről. Igen érdekesek azután azok az akták, melyek különböző kezekből származnak s melyek Herzl érdekes, szellemes, kékcseruzával írott szelvényeit tartalmazták.

Értékes történelmi dokumentum azután Herzlnek titkárjához intézett sürgönye, melyben egy utazását mondja le. E sürgönyt 1904. június 30-án adta fel, négy nappal halála előtt, hol betegségére való hivatkozással közli, hogy az utra nem éri magát elég erősnek.

Örökéletű kézirat és Herlitz szerint a gyűjtemény legértékesebb darabja egy 1898-ból származó, nyolc ívoldalra terjedő fogalmazvány, melyet Herzl Palesztinában írt. Ez a fogalmazvány a német császárhoz intézett történelmi nevezetességű beszéd, áthuzásokkal, fölébeírásokkal tarkított kézírata.

Herzl utódának Wolffsohnnek írásai majdnem teljesen hiánytalanul az Archiv birtokában vannak.

A zsidó sajtó

Kérésre azután az archivárius, a sajtó és hírlapok gyűjtemény osztályába vezette át. Szisztematikus szakkatalógust vezetnek, mely pontos képet mutatja az állománynak és gyarapodásnak. A lapgyűjtemény még mindig nem teljes, még mindig léteznek zsidó lapok, folyóiratok, sajtótermékek, melyeket az Archiv nem kap. Különben 250—260 a zsidó lapok és folyóiratok száma, amelyek általában küldik példányaikat az Archivnak.

Dr. Herlitz különben német könyvtárak és bibliográfiák megbízásából most fogja elkészíteni a zsidó sajtó tökéletes ismertetését.

Igen érdekes számokat közöl velem a zsidó világsajtó mai helyzetének megvilágítására. Így közléseiből megtudom, hogy a legnagyobb zsidó világlap a newyorki zargon nyelven megjelenő szocialista „Vorwärts“, melynek 300 000 előfizetője van és így mintegy 100 ezer példánnyal szárnyalja felül Európá legismertebb lapját, a londoni „Times“-t.

150.000—180.000 előfizetővel rendelkezik az ugyancsak Newyorkban megjelenő mizrachista, szintén jiddisnyelvű lap, a „Morning Journal“, melynek berlini levelezője I. Klinoff, mint a legkíválóbb mai zsurnaliszták egyike ismeretes.

A „Der Tag“ című pártonkívüli, de a cionista tárhoz közelálló napilap (szintén New-York) közel 100.000 példányban jelenik meg, tehát európai fogalmak szerint szintén világlapnak számítható. Ennek berlini levelezője az ismert nevű jiddis író, Ben Cion Katz, akinek zsurnalisztikai kvalitásait igen nagyra becsülik a német sajtó körében is.

A németországi legismertebb sajtóorganumok, a cionista és nálunk is jól ismert „Jüdische Rundschau“, a „Der Jude“ című nagyon értékes tartalmu (Martin Buber szerkesztésében megjelenő folyóirat.

Igen nagy példányszámban jelenik meg a hamburgi „Israelitiches Familienblatt“, amely ugyan nem cionista, de a mozgalomnak csak igen mérsékelt ellenzője.

A legnagyobb európai zsidólap a „Z. V. Z.“ (Zeitung des Zentralvereins), mely a német-nemzeti alapon álló zsidók központi organuma, a hatalmas 60.000 es példányszám azonban korán sem jelenti a közönség óriási érdeklődését e lap iránt és csupán csak azt jelenti, hogy egyes asszimiláns kapitalisták szubvenciója lehetővé teszi, hogy az egyesület minden tagja és minden más zsidó is, aki egy levelezőlap írására fáradságot vesz magának, ingyen kapja azt.

Cionizmus a Távolkeleten

Igen érdekes példákkal mutatta be azután nekem dr. Herlitz, hogy a cionizmus mily széles területen hódított tért magának. A távoli Kínában is jelenik meg már 1924 év óta egy igen tartalmas, kínai cionista által szerkesztett (angol nyelvű) folyóirat. Címe „Israel Messenger“.

És bizonyára csak kevesen tudnak arról, hogy az indiai zsidók is két sajtóorganummal rendelkeznek: az egyik Bombayban, a másik Kalkuttában jelenik meg. Címeik: „Zions Messenger“ és „Zion-Chronicle“.

A berlini Archiv különben tárháza ezeknek az elrejtett sajtókincseknek és egy rövid cikk keretében lehetetlen megmutatni, hogy a cionista eszme mily távoli körökben is utat tört már magának. Egy délafrikai cionista organum kimutatása pld. azt mutatja, hogy a tartományban egyetlen 18 éven felüli zsidó sem akadt, aki sékelfizető kötelezettségét megtagadta.

De én úgyhiszem, hogy dacára a szomszédos

fehérsnek, kevés cionistának van náluk fogalma arról, hogy Bulgáriában milyen élénk cionista élet virágzik. (Folyóirataik: Haschophar 1600, Ewreysky Pregled 1200, Bulletin „Makkabi“ 1000, Ewreyska Missal 600 példányban jelennek meg.)

Sőt Görögországban is jelenik meg kimondottan cionista irányú zsidó lap a „La Tribune Juive“.

Az archivum, mint a tudományos kutatás forrása

Teljesen lehetetlen egy szűk határok keretei közt mozgó újságok hátráin belül az Archiv hatalmas adattárát még csak megközelítőleg is ismertetni. Kétségtelen azonban az, hogy a gyűjtemény ma már nélkülözhetetlen forrása minden zsidó pro-

blémával foglalkozó tudósnak és szellemi munkásnak. Statisztikai anyaga, könyvtára, kiváló szak- szerű organizációja lehetővé teszi a gyors tájékozódást és megkönnyíti a kutatás munkáját.

Az Archivum közhasznosságát különben a legbeszédesebben jellemzi az, hogy az utóbbi négy év alatt Németország egyetemén és főiskoláin nem kevesebb, mint 150 disszertáció készült, melyek adatait, könyvtárát igénybe vették és felhasználták.

Az „Archiv der Zionistischen Weltorganisation“ különben a Jeruzsálemben felállítandó zsidó nemzet és cionista levéltár gyökerét fogja képezni. A gyűjtemény átszállítása már a közeljövőben megtörténik.

Havas Imre

A kampóskeresztesek

az idén sem akarják beengedni Benest Bécsbe

A kampóskeresztesek újra botrányt ígérnek, ha a csehszlovák külügyminiszter betesszi az osztrák fővárosba a lábát. Március 9-re vették tervbe Benes utazását

(Bécs, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Ismeretes, hogy a múlt évben az osztrák kampóskeresztes körök megakadályozták Benes csehszlovák külügyminiszter egyik bécsi látogatását. A kampóskeresztesek akkoriban bejelentették a kormányának, hogy, amennyiben Benes betesszi Bécs területére a lábát, tüntetést fognak és botrányokat rendeznek. A csehszlovák külügyminiszter a barátságos vendéglátás miatt akkor kénytelen volt utazását elhalasztani.

Benes most ismét megkísérli, hogy Bécsbe utazzék, hogy az osztrák államférfiakkal az általa tervezett dunai konföderáció kérdéséről tárgyaljon. A miniszter látogatásának előkészítésére a múlt héten Prágába utazott Ludwig osztrák sajtófőnök, akivel Benes részletesen megbeszélte bécsi látogatásának programját.

A csehszlovák külügyminiszter utazásának terve azonban ismét kiszivárgott és eljutott a kampóskeresztesek füléhez, akik erre rendkívüli ülést tartottak és ezen ismét régi álláspontjukat foglalták el. A kampóskeresztesek lapja, a „Reichspost“, Benes készülő látogatásáról többek között a következőket írja:

Beterjesztették a Mussolini-féle választójogi törvényjavaslatot

Botrányos jelenetek a kamara mai ülésén. Felolvasták az ellenzéki blokk deklarációját

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ülését negyed 4 órakor nyitotta meg Orleanu elnök, Alexandru Constantinescu, Bratianu Vintila, Lepadatu, Chirculescu, Angheliescu, Tatarescu és Vaitoianu miniszterek jelenlétében. Mihalsche az emelvényre megy. Az ellenzék óriási ovációban részesíti, percekig tapsol. Bratianu Vintila mosolyog, mire Aurel Dobrescu feléje kiáltja:

— Őa kacag, az ország azonban nem!

Mihalsche felolvassa az ellenzéki blokkba tömörült választási blokk deklarációját, amely a következőkkel végződik:

„A választások eredményeképpen az egyesült ellenzék kéri a kormányt, hogy mondjon le azonnal, hogy az ország megmeneküljön a veszélyes szituációtól, hogy ismét megkezdődhessen az országban a normális politikai élet. (Hosszan tartó taps.)

A kormány nevében Alexandru Constantinescu emelkedik szólásra, hogy válaszoljon. A liberálisok perc-kig tapsolnak, az ellenzék erős lármát csap. A nagy zajban hallani, amint Aurel Dobrescu kiabálja: *Uo porcule! Le a banditákkal!* A kvestorok körülvesszik Dobrescut, óriási skandalom keletkezik, Lungulescu liberális Dobrescuhoz szöki, az ellenzéki képviselők Dobrescu védelmére sietnek, a zaj miatt az ülést fel kell függeszteni. Ennek ellenére Dobrescu folytatja és kiabálva kérdi, hogy mi-féle disznóság az, hogy az ő mandátumát másfelé nem igazolták. Alexandru Constan-

tinescu felé kiabálva a következőket mondja: Hagyja csak Alexandru Constantinescu ur, még találkozunk.

Alexandru Constantinescu nem reagál.

Az ülés újramegnyitása után a rend helyreáll és Alexandru Constantinescu elmondhatja válaszát. Azzal kezdi, hogy amikor Maniu felolvasta legutóbbi deklarációját, megjegyezte, hogy ez a deklaráció nem lesz az utolsó. Ha nem is vagyok próféta, — mondja — remélem, hogy közelebről egy másik deklarációt is fogok hallani. Az a tény, hogy Önök hangzóztatják győzelmüket a választásokban. Ez azt jelenti, hogy meg vannak az eredménnyel elégedve. Szóval a kormány ki tudta elégíteni az egész országot.

Alexandru Constantinescu azzal fejezi be beszédét, hogy őt a támadások nem keserítik el és hogy a liberális párt tudatában van erejének.

Gh. Tulcea parasztpárti felemli azokat a törvénytelenégeket, amelyek a tulceai választásokon előfordultak az ottani prefektus részéről. Az eredmény pótválasztást kívánt volna és ezzel szemben a prefektus mégis a liberális listát jelentette ki győztesnek.

Tatarescu válaszulni akar, de Diaconescu félbeszakítja és emiatti dühében Tatarescu eláll a beszédétől.

Ghele kvestor felolvassa a fegyelmi bizottság javaslatát, amely szerint Diaconescut és Dobrescut 25 napi kizárára javasolják a mai ülésen tanúsított magatartásuk miatt. Mindketten védekezni akarnak. Dobrescu szerint az ő kijelentése jogos volt, mert a mandátuma még mindig nem volt igazolva és hogy Fogarason a prefektus, aki börtönt ült ember, Alexandru Constantinescu protezsáltja. A kizárási indít-

Zongorák gyári lerakata, gyári áron részletre is. **Sternberg**, — Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand

vány feletti vé folytatják.

A szenátus üszavakkal elpare püspököt, a szen

Schullerus lu elnök szavaihoz szavakban bucsu

Ezután Butu sz egyesült ell

amelyet Mihala Ezzel az ül

a
Az elsze

(Bécs, márci

tól.) Lovag Ha

és Fia szönyeg- Bécsben a Wa

tájában vadász azonnal meghal

Haas Fülöp mas tanulmány

rendü elméleti ki magát. Cé

gégé legfőképpen az

művelt és a sz szerepet játszo

trák fővárosban szik arra, am

beutatták „S nános színművé

költőt, rendez pelte. Később

saját palotájába számba mentek

melodramát is is filmesítették

volt. Palotája Tavaly sajt

tett meg „Ve tőstjait, kis k

dékeit gyűjtöt is gyakran leh

tető alakját és den színházi b

jelent. Haas F

Az utóbbi

amihez legutó

sége, aki beteg

áldozóan ápol

erőfeszítést fej

buskomorságát

sák. Tegnapelő

sának, hogy b

kénytelen lesz

kére beszélt és

megnyugtadni.

azonban dörre

A szolgazemé

bájába sietett,

életlenül fek

Nagy

Kötött haris
Flohr harisn
Muzslin har
Cérna muszl
Selyemfátyol

B

F
Divalkozókh

ak és szellemi munkák...
könyvtára, kiváló szak...
teszi a gyors tájékoz...
tatás munkáját.

uságát különben a leg...
hogy az utóbbi négy év...
meia és főiskolán nem...
szertáció készült, melyek...
vették és felhasználták.

ischen Wel organisation...
felállítandó zsidó nem...
keret fogja képezni. A...
a közeljövőben mg...
Havas Imre

vány feletti vitát a legközelebbi ülésen folytatják.

A szenátus ülésén Nicolescu elnök meleg szavakkal elparentálja Nagy Károly református püspököt, a szenátus volt tagját.

Schullerus lutheránus püspök csatlakozik az elnök szavaihoz s a maga részéről is meleg szavakkal bucsuztatja Nagy Károly püspököt.

Ezután Butureanu nemzetipárti felolvasása az egyesült ellenzék hivatalos deklarációját, amelyet Mihalache a kamarában felolvasott.

Ezzel az ülés véget ért.

Szivenlőtte magát a Haas Fülöp és fia-cég szeniorja

Az elszegényedéstől való félelem adta kezébe a fegyvert. Egy világhírű kereskedői karrier tragikus vége

(Bécs, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lovag Haas Fülöp, a világhírű Haas Fülöp és Fia szőnyeg-cég főnöke, tegnap hajnalban Bécsben a Waaggasse 6. szám alatt lévő palotájában vadászfegyverrel szivenlőtte magát és azonnal meghalt.

Haas Fülöp 1859-ben született és szorgalmas tanulmányok után a textilipar terén elsőrendű elméleti és gyakorlati szakemberré nőtte ki magát. Cégenek világhírűvé való fellendítése legfőképpen az ő érdeme. Haas Fülöp rendkívül művelt és a szepet kedvelő ember volt és nagy szerepet játszott a társadalmi életben. Az osztrák fővárosban még mindenki élénken emlékszik arra, amikor 1918-ban a Karl Theaterben bemutatták „Schicksalswege” című négyfelvonalas színművét. Haas Fülöpöt akkor mint költőt, rendezőt és muzsikust teltház ünnepele. Később még gyakran rendezett soirékat saját palotájában és ezek az estélyek esemény-számba mentek a bécsi művészvilágban. Irt egy melodramát is „Abendsonne” címmel, ezt meg is filmesítették. Ezenkívül szenvedélyes vadász volt. Palotája tömve volt vadásztrofeákkal. Tavaly saját kiadásában egy könyvet jelentetett meg „Verbrochenes” címmel, amelyben töszjait, kis krokijait és egyéb irodalmi töredékeit gyűjtötte össze. Még a legutóbbi időben is gyakran lehetett látni az utcákon magas feltűnő alakját és hullámzó fehér szakállát. Minden színházi bemutaton és hangversenyen megjelent. Haas Fülöp nős volt és két gyermek apja.

Betegsége

Az utóbbi években vesebajban szenvedett, amihez legutóbb súlyos idegbaj is járult. Felesége, aki betegségének egész ideje alatt önfeláldozóan ápolta, valamint orvosai a legnagyobb erőfeszítést fejtették ki, hogy időnként rátrőrbnskomorságában az öngyilkosságtól visszatartsák. Tegnapelőtt este is panaszkodott háziorvosának, hogy bozsztó fájdalmai vannak és hogy kénytelen lesz életét kioltani. A háziorvos lelkére beszélt és látszólag sikerült is a beteget megnyugtanni. Tegnap hajnali félhat óraker azonban dörrenés verte fel a palota csendjét. A szolgazemélyzet azonnal Haas Fülöp szobájába sietett, ahol az öreg ur átlőtt mellel, élettelenül feküdt ágyában.

Nagy harisnyavásár

mélyen leszállított árákkal

Kötött harisnya, minden színben.....	Lei 30
Flohr harisnya, minden színben.....	Lei 58
Muslin harisnya, divatszínben.....	Lei 69
Cérna muszlin, minden színben.....	Lei 88
Selyemfátyol harisnya, minden színben, Lei	125

Blatt

Főtér 13. szám

Dívalkértükben és kötöttárunkban óriási választék.

Bukarest, március 1. A választójogi törvényjavaslatot ma beterjesztették a kamarába. Óriási szenzációt keltett, hogy a törvényjavaslatba belefoglalták a Mussolini választójogi elvet. A 91-ik szakasz a mandátumok szétosztása ügyében a következőképpen intézkedik:

A kétharmad többséget elért listák a mandátumok 90 százalékát nyeri el. A szavazatok 60 százalékát elért listák 85 százalékát nyeri el a mandátumoknak. Az 50 százalékot elért listák 60 százalékát nyeri el a mandátumoknak.

azonban ismét leoltatta az égőket.

Haas Fülöp bizonyos mértékben a háborus pszichózis áldozata. Noha vagyona még ma is milliárdokra rug, az utóbbi időben attól tartott, hogy elszegényedik és éhenhal. A háborus gazdagokat mélyen megvetette és mindenkor büszkén hangsúlyozta, hogy spekulációval nem akar pénzt szerezni. Attól is tartott, hogy házai és egyéb ingatlanjai elértéktelenednek és hogy a szegény emberek szomorú sorsa vár rá. Ez a lelkiállapota lehetetlenné tette, hogy családjával közös háztartást vezessen. Felesége, a még most is gyönyörű Wächter Hedvig bárónő, nyolc év óta vejenek, Széchenyi grófnak alcsuti birtokán lakik. Ha néha Bácsbe jött, soha sem lakott férjénél, hanem valamelyik szállodában szállt m.g.

Fegyverével aludt

Haas Fülöp odáig ment mizantropiájában, hogy még a szolgazemélyzetének is megtűtötte, hogy a szomszédokkal beszéljenek és hogy látogatásokat fogadjanak. Sokan azt hiszik, hogy az egyik unokaöccsével folytatott pere is hozzájárult kedélyének elborulásához. Unokaöccse, aki sokáig a Haas Fülöp és Fia-cég vezetőembere volt, nyugdíjának valorizálását kérte. A báró erről hallani sem akart és hatalmas védőbeszédre készült. A tárgyaláson azonban az ügyvédje nem engedte meg neki, hogy beszéljen. Ez a mellőzés és perének elvesztése rendkívül súlyosan hatott rá. A legutóbbi hetekben üldözési mániában is szenvedett és csak úgy tudott aludni, ha vadászfegyverét magához vette az ágyba. Egyik komornyikjának pedig a hálószobájával szomszédos fülkében kellett aludnia.

Az utolsó vers

Báró Haas Fülöp öngyilkosságának éjszakáján néhány bucsulevelet irt, többek között a „Neues Wiener Journal” szerkesztőségének is. Ez az utóbbi levél egy négysoros verset tartalmaz, amely így hangzik:

Ich bin mausetot — juchu!!!
Nirgends drückt mich mehr der Schuh!
Schöneres kann es nicht geben,
Ich hab' Ruh', der Tod soll leben!!!

Báró Haas Fülöp halála közgazdasági és művészi körökben ószinte részvétet keltett.

A nemzeti párt a kormány átvételére készül

Az egyesült ellenzék bukaresti nagygyűlése

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyesült ellenzék a Dacia zsufolóság megtelt termében nagy népgyűlést tartott, amelyen Mihalache elnökolt. A pártvezérek közül jelen vannak Madgearu, Dem. Dobrescu, Vajda Sándor, Maniu Gyula és még többen. Mihalache elfoglalja az elnöki emelvényt. Percekig ünneplik a parasztpárt vezérét, aki megnyitó beszédében kifejti, hogy azért gyűltek össze ebben a teremben, hogy a községi választások győzelmét megünnepeljék. Reményét fejezi ki, hogy az a szövetség, amely a községi választásokat diadalra vitte, a pártok között ki fog mélyülni.

Christescu szocialista kijelenti, hogy a liberálisokat teljesen legyőzték a választásokon: tehát távoznok kell. Kéri a jövő kormányt, hogy az összes liberális törvényeket semmisítse meg.

Dem. Dobrescu, aki ellen tudvalevőleg hadbírósi eljárás van folyamatban a fővárosi primaria ellen történt ostrom miatt, az ovációtól percekig nem tud beszélni. Amikor szóhoz jut, azt mondja, hogy megbízata (megválasztották a bukaresti városi tanácsba) súlyos kötelezettségeket ró reá, amiket el fog végezni. A községi választásokról szólva megállapítja, hogy azok megteremtették az önérzetes népakaratot.

Joanicescu erős kirohanást intéz a liberálisok ellen.

Janculescu asszony a román nők üdvözlését tolmácsolja, majd beszél azokról a feladatokról, amik a jövő kormányra hárulnak a nőkkel szemben.

Vajda Sándor volt miniszterelnök azt mondja, hogy

az ellenzék nem volt elkészülve ilyen nagyarányu győzelemre.

A győzelem éppen ezért azt mutatja, hogy a

nép megeléglte és tulontul van a liberálisok deszpotizmusával. A zsarnokuralomnak vége kell, hogy szakadjon. Románia a becstületes állampolgárok boldog Mekkája kell legyen, felekezeti, faji és nemi különbségre való tekintet nélkül. A kisebbségekről szólva, örömmel megállapítja, hogy ha vezetőik téves utakon jártak is, ők meg tudták találni a helyes utat.

Madgearu szerint az első pillanatban a választások után a liberálisoknak távoznok kellett volna, de ők kihasználták az alkalmat, hogy még pár napig zsarnokoskodjanak az országban.

A jövő kormánynak az kell legyen az első feladata, hogy eltávolítsa a liberálisok bizalmi embereit, mindazokról a pozíciókról, ahova őket a kormány mostan kinevezi, hogy azután, mikor ellenzéken is vannak, a liberálisok dominálhassanak.

A jövő kormány garanciákat fog követelni, hogy az ilyen törekvéseket megakadályozza, Stelian Popescura tér azután át, de nem tudja beszédét folytatni, az egész terem feláll és percekig tüntetnek Stelian Popescu ellen.

Mihalache ezután kijelenti, hogy szükségesnek tartja hangsúlyozni, miszerint a községi választások eredményét egyesek meghamisítani igyekeznek. Ez nem fog nekik sikerülni. Nem fog sikerülni azért, mert a nép tudatára ébredt és tudja, mit kell cselekednie, de maga az uralkodó is ellene van ennek. A választójogi javaslatról riasztó hírek kerültek szárnyra és ha ezek a hírek valóra válnak, az egyesült ellenzék tudni fogja, mit kell, hogy csináljon.

Befejezéstül Maniu beszél, akit szintén percekig ünnepeltek.

— A nagy győzelem után — mondja Maniu — köszöntetet kell, hogy mondjon az ország népének az eredményért és a főváros

lakosságának azért, hogy az itt a liberálisokra mért vereséggel megtelítette az ellenzék és az igazság győzelmét. Az erőknél egyesülnök kell. Ebben a pillanatban még nincsen meg ez az egyesülés, de a cél, ami ezt megkívánja, minden bizonnyal létrehozza azt.

Határozati javaslatot fogadtak el, amelyet Maniu Gyula ma délután felolvasott a kamara ülésén és amelyet a királynak is megkül-

denek. A javaslat, a választási eredményekre hivatkozva, követeli liberális kormány azonnali eltávolítását.

A nemzeti párt szűkebbkörű vezetősége ma értekezletet tartott, amelyen a kormány átvételére való előkészületeket vitatták meg.

Maniu Gyula ma délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Mihalacheval.

Negyvenkétmillió lejjel rendbehozzák az erdélyi utakat és hidakat

Modernizálják a brassó—bukaresti országutat. Átépitik a prahovai halálhidat

(Cluj-Kolozsvár, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közmunkügyi minisztérium most állította össze ezidei programját. A munkaterv főreszt az ország uthalózatának megjavítása képezi. Az 1926-ban elvégzendő munkára 600 millió lejt irányzott elő a minisztérium. Elsősorban a háboruban szétrombolt hidakat fogják újjáépíteni. Körülbelül 180 kilométernyi hidat kell megjavítani évente legalább 20 kilométeres részletekben. A fhidakat betonhidakkal fogják kicserélni. Az utépi tésnél a tavaly bevezetett modern bitumen- és szilikát-rendszert fogják alkalmazni.

Elsősorban a turisztikára igen alkalmas Bukarest—Brassó utvonalat fogják modernizálni és gránitpárkánnyal ellátni, valamint a Prahovavölgyét Azugáig. Rekonstruálni fogják továbbá a következő erdélyi utvonalat: Torda—Abrudbánya (5 millió lejt), Beszterce—Dornavatra (3 millió), Világos—Paulis (7 millió), Hasfalau—

Gyimes (Székelyudvarhelyen keresztül, 1 millió), Campina—Brassó (5 millió), Buzau—Brassó (3,5 millió), Hátszeg—Petrozsény—Szurdok (1 millió), Déva—Brád—Nagyvárad (1 millió), Ermihályfalva—Máramarossziget (1,25 millió), Beszterecenaszód—vármegye (1 millió), Naszód—Kirlibaba (2 millió), Bethlen—Moisei (3 millió), Torda—Nagyszeben—Brassó (700 ezer).

A hidak közül elsősorban a prahovai hírdet halálhidat javítják meg. Ötmillió lejt irányzott elő a decemberi árvíz alkalmával elpusztult Aranyos-hidra Torda és Aranyosgyéres között. A ciki szorosban hidat vernek a Szamoson 2 millió lejjel. Megerősítik a Lápos-hidat Kovás közsénél (1 millió). Az ország valamennyi vas-hidjának átfestésére 15 milliót irányzott elő a közmunkügyi minisztérium. A kisebbtermészetű utjavítások továbbra is a községek és vármegyék költségvetéseinek keretében fognak megtörténni.

Megkezdődött a Focker-panamá tárgyalása

Károly volt trónörökösét is megidézte a hadbírótság

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi II. hadtest hadbírótsága ma délelőtt ült össze Davidoglu tábornok elnöke mellett a Focker-panama ügyének tárgyalására. A vádlottak padján csupán Beroniad ezredes és Pincu kapitány ülnek. A többiekkel szemben az ügyészség elejtette a vádat és csupán tanuként fogják őket kihallgatni. A védelmet többek között Radu Rosetti, Mora és Vaslui kolozsvári ügyvédek látják el.

Radu Rosetti kéri a tárgyalás elhalasztását, mert a védőknek nem volt elég idejük az akták áttanulmányozására. Vaslui (Kolozsvár) ugyan ezen okból szintén a tárgyalás elhalasztását kéri. Hotineanu őrnagy szerint azonban erre nincs szükség. A bíróság visszavonul és a királyi hadbiztos érveit véve alapul, a tárgyalás megtartását mondta ki.

Rautu parasztpárti képviselő, védő, ismét indítványt tett a tárgyalás elnapolására, azzal az indokkal, hogy a tanukat nem lehetett ide-

ben értesíteni a tárgyalásról. Rosetti kimutatta, hogy egy amszterdami tanúnak mindössze négy napja küldték el az idézést, azóta tehát még meg sem kapta, nemhogy eljöhett volna a tárgyalásra. Mora szerint a tanuk beidézésénél formai hibák történtek. Így megidéztek Károly volt trónörökösét is, aki tudvalevőleg csak külön királyi engedéllyel szabad átlépje a határt.

A bíróság ezt a kifogást is visszautasította. Radu Rosetti szerint a koronatanu: Rasch, a Focker-og vezérigazgatója nincsen jelen a tárgyaláson és így lehetetlen azt megtartani.

Hotineanu válaszában kijelenti, hogy Raschnak nem is kell jelen lennie.

Economu ezredes kéri, hogy csak délelőtt tartassanak tárgyalásokat és hogy a tanukat szerdái mentse fel a tárgyalásokra való eljárás alól. A bíróság így határozott. A tárgyalást holnap délelőtt folytatják.

Kolozsváron csak március 14-én alakul meg az új városi tanács

A belügyminisztérium rendelete a megpeticionált községi választásokról. Nyolc aszó került be Csernovitz városi tanácsába

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A belügyminisztérium rendelete szerint azokban a törvényhatósági városokban, ahol a községi választások megvannak peticionálva, így tehát Kolozsváron is, csak március 14-én alakulnak meg a városi tanácsok. A prefektusok egyidejűleg utasítást kaptak arra is, hogy a falvakban és a kisvárosokban azonnal tegyék meg az intézkedéseket a tanács megalakulására. A városi tanácsokba hivatalból kinevezett tagok névsorát holnap közli a „Monitorul Oficial.”

Tegnap számában az Uj Kelet röviden jelezte, hogy a csarnovitz pótvalasztásokon ismét a polgári ellenzék győzött. Újabb jelentések szerint Bukovina fővárosában igen heves küzdelem előzte meg a pótvalasztásokat. Erre vall ez is, hogy a névjegyzékekben szereplő 12817 választó közül a technikai nehézségek ellenére 9923-an lezavazták. Az ellenzéki lista 6137 szavazattal győzött a szocialisták és parasztpártiak listájával szemben, amely 3404 szavazatot kapott. A liberálisok még a szavazások megkezdése előtt visszavonták listájukat, amely amugyis súlyos vereséget szenvedett volna.

A választási eredmény alapján Csernovitz új városi tanácsába az ellenzék jelöltjei közül a következők kerülnek be: Radu Sliera, dr. Mayer Ebner (zsidó), Alfred Kohuluss, dr. Ernest Taragul, Heinrich Wurfel, Bernhard Flemminger (zsidó), Anton Zawada, Aurel Rascanu, dr. Solomon Kassner (zsidó), Norbert Schädle, dr. Gregor Szymonovioz, Joan Bratianu, Peter Tress, Adolf Harth (zsidó), Zaharia Popovici, Karl Klüger (zsidó), Franz Kuschnier, Vasile Saftenco, Solomon Kinsbrunner (zsidó), Vasile Lenco, Solomon Dorreger (zsidó), Leon Fediuc, Căsar Perl Stein (zsidó), Leib Steinmetz (Poale Cion). A szociáldemokrata jelöltek közül bekerülnek a városi tanácsba: Jacob Pistiner országgyűlési képviselő, Romulus Dan, Rudolf Gaidosch, Moritz Oberlander, Vasile Bodnarescu és Stanislaus Wiktorczyk.

Az eredmény kihirdetése után óriási tömeg vonult fel Csernovitz utcáin és szimpátiatüntetést rendezett az egyesült ellenzék mellett. A tüntető menet megállt az egyes politikai klubok, így a zsidó Toynbee-Halle előtt is és óvációban részesítették az ellenzék vezetőit.

HIREK

Az Uj Kelet az egyelőre ardeji és hársági asid ság napilapja szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedélyez.

A mai naptár



— „A Föld” legközelebbi száma, tekintettel az Uj Kelet nyomdájában a múlt héten beállott nyomdatechnikai zavarokra, március közepén, fokozottan szép kiállításban és nagyszórú tartalommal fog megjelenni.

— Elitették Stefanescu volt kolozsmegeyi prefektust. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium fegyelmi bizottsága tegnap ítélték N. Stefanescu volt kolozsmegeyi, később pedig csikmegeyi prefektus ügyében, aki tudvalevőleg több visszaélést követett el ugy Kolozsváron, mint utóbbi állomáshelyén. A fegyelmi bizottság Stefanescut mindössze egyhónapi illetményvesztésre ítélte, ezenkívül ugyanerre az időre, tehát egyhónapra az összes jogait is elvesztette.

— Dr. Bródy Miklós szerzői estéje. Dr. Bródy Miklóst, mint interpretátort és nagy zenei felkészültséggel rendelkező karmestert volt alkalmunk eddig ismerni és megbecsülni. Egyizben a „Thámár” című operájával aratott mint zeneszerző is nagy és őszinte sikert. Az újságíró klub szombatesti koncertjén, mint dalszerző mutatkozott be, csokorba gyűjtve legjobb ilyenmü alkotásait. Megállapíthatjuk, hogy Bródy igazi terrénuma a műdal. Dalaiban az érzelmek széles skáláját szólaltatja meg, a pítalatty élénk fűrgességétől a balálra fáradtság ólmos vontatottságáig. A műdalok zenei témáját a kitűnő hangszereles megkapó kézséggel támasztja alá, hol az orchesterszerűen sugó és hol a szellő fuvallatának légyságával. Bethlen Éva, Hih Irén, Sugár Frigyes és Virág Lajos tolmácsolták megértően a kitűnő muzsikusk alkotásait. Bethlen Éva valóságos brilirozott Endrődi Sándor „Pítalatty”-ének elragadóan megkonstruált dalával. A tavasz friss lehelete csapta meg a hallgatót Áprily Lajos: „Tavaszdodik” című dal előadásánál, melyet Hih Irén megkapó erővel és finomsággal adott elő. A fiatal művésznő hangja szépen fejlődik és egyforma szépséggel cseng egy az alsó, mint a felső regiszterekben. Virág Lajos megnyerő baritonja leginkább a Gyulai Pál ismert versében és dr. Bródy által nagy zeneiséggel komponált dalában a „Hadnagy uram”-ban érte el a legnagyobb sikert. Sugár Frigyes légyan csengő hangja és az átérzéstől izzó arcjátéka sokban hozzá járult az est forró sikeréhez. Revicky „Altató dal”-át annyi melegséggel hozta ki, hogy szinte meglepő volt művészetének az az eklatáns bizonyítéka, amellyel Kádár Imre „Hogy vagytok székekelyek?” friss lendületű és néhol keserű iróniával beárnyékolta dalát előadta. A kitűnő műsort a Törökvs del egylet vezette be, dr. Bródy által komponált és az országos dalos versenyen első díjjal kitüntetett dalt precízen adta elő. Az újságíróklub helyiségét zsufolásig megtöltő közönség lelkesen tapsolta meg dr. Bródyt, aki a műsort nagy lendülettel biserte és az interpretátorait. Igazán hálásak kell legyünk dr. Bródy szerénységének és a nehéz helyzettel megalkuvó egyéniségének, melyek nem engedik, hogy ez az izig végig művészmber itthagya az annyi igazságtalanul elszenvedett üldöztetések szinterét és csökkentené a l'art pour l'art művészmemberek amugyis csekély számát. (k. l.)

* A „Tungsrám” izzólámpák takarékos áramfogyasztása, jó világítás mellett csökkent a havi kiadásokat.

* Ügyvédi hír. Dr. Kepes Imre ügyvédi irodáját Calea Regale Ferdinand (Wesselényi Miklós-utca) 4. alól ugyanezen utca 14. szám alá (Turul cipőáruház fölött) helyezte át.

* Kiséje figyelemmel az Uj Kelet könyv osztálya mai hirdetését az 1826. év könyvudon-ságairól.

jától). R nap hatv járási for mert ese őrségnek dályozta. és letartó hatoltak Rösler lyezett el a postára

Berlinből rint Lia Amerikáb seire kijel utazott el meg akar kodásaitól

sárnap ors emlékére. rendeztek. A birodalm gyászünne her, Stresse niszterelnő szónokok a népek k boru kikap

A kiváló és együtt tartot roskával, a l nas'u ezuttal magyar szin behizelgően megragadott. aki hangjáná közvetlenség Csupa lírai s művészetét. minden zökk ragadó heve. teljében muta ezonátákat ját A közönség n vészno pompá

lentik: Az ol Schönburg-W nek a régi kr hegyen” nagy utján D'Ann jelűl. Az olas folyamán telje e gé” nek nev rinal jelent m

Tegnap délutá ták, melynek ke először Adel váló énekesnő gát ad'a na Modulációkban a szinpadot s kifejező erőben nagy os ősznt rierje a legjobb molyabb művés

tosan két évv Gergely, a Héj főszerepet játszo ban. A bíróság

Egy német építész hatvan munkásával puccot kísérelt meg Karlsbadban

Letartóztatták a járásfőnököt, megszállták a postát és a rendőrséget. A forradalmárokat csak formális harc után sikerült ártalmatlanná tenni

(Karlsbad, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától). Rösler Rudolf építkezési vállalkozó tegnap hatvan munkásával letartóztatta a karlsbadi járási főnököt. Kijelentette, hogy ezt azért teszi, mert eseh ember. Amikor a járási főnök a rendőrségnek telefonálni akart, ebben megakadályozta. A hivatalnokok azt hitték, hogy örült és letartóztatták, Rösler munkásai azonban behatoltak és kiszabadították.

Rösler ezután tíz emberből álló őrseget helyezett el az épület előtt, a többivel elvonult a postára. Három emberből álló őrseget állított

a posta elé, akiknek parancsot adott, hogy senkit ne bocsássanak be. Azután negyven emberével a rendőrségre ment és Votava rendőrtanácsos előtt kijelentette, hogy őt állásától megfosztja. Az elősiető rendőröknek sikerült letartóztatni Rösler és embereit, azonban ez csak formális harc után sikerült, amelyben két rendőr könnyebben megsebesült.

Tizennyolc embert letartóztattak. A rendőrorvos megállapította, hogy Rösler nem elmebajos. Az ügy óriási feltűnést keltett mindenütt.

Lia de Putti kikötött Amerikában.

Berlinből jelentik: Newyorki lapjelentések szerint Lia de Putti filmszínésznő partraszállt Amerikában Lia de Putti az újságírók kérdéseire kijelentette, hogy nem az adósságai miatt utazott el Németországból, hanem azért, mert meg akart szabadulni egy német gyáros tolkodásaitól, aki őt házassági ajánlatokkal üldözte.

Országos ünnep Németországban az elesettek emlékére.

Berlinből jelentik: Vasárnap országos ünnepet tartottak az elesettek emlékére. Az összes városokban ünnepségeket rendeztek, amelyeket harangzúgás vezetett be. A birodalmi gyűlés palotájában egyidejűleg gyászünnepség folyt, amelyen Hindenburg, Luther, Stresemann és az egyes tartományok miniszterelnökei mondtak gyászbeszédet. A szónokok arra buzdították a lakosságot, hogy a népek közötti nézeteltéréseket a jövőben, háború kikapcsolásával intézzék el.

Jaulus Morini

Hevesi Piroska és Athanasiu együttes hangversenye a Magyar Színházban.

A kiváló és közkedvelt *Athanasiu* tegnap délelőtti együtt tartotta meg énekhangversenyét *Hevesi Piroskával*, a kolozsvári zongoraművészével. Athanasiu ezúttal is erejének teljében mutatkozott be a magyar színház közönsége előtt. Écsen meleg, behelzögősen lágy hangja mindenkit elbámul: és megragadott. Kevés baritonista van ma Európában, aki hangjának nemes fényét anyai tudással és közvetlenséggel tudná ragyogtatni, mint Athanasiu. Csupa lírai szín és emellett fölüeny erő jellemzi művészetét. Néha az érzelmesség elhalkuló pianó minden zökkenő nélkül váltja fel a crescendók elragadó heve. Hevesi Piroska művészetének régi teljében mutatkozott be ezúttal is. Liszt és Chopin-sonátákat játszott nagyzerőn kiforrott művészettel. A közönség méltó elragadtatással honorálta a művésznő pompás játékát.

Egy német herceg hódolatból átengedte birtokait d'Annunziónak.

Rómából jelentik: Az olasz király tegnap kihallgatáson fogadta Schönburg-Woldenburg német herceget. A hercegnek a régi krajnai területen, az úgynevezett „hó hegyen” nagy birtokai vannak és azokat a király útján d'Annunziónak ajánlotta fel hódolatának jeléül. Az olasz király ugyanis a költőt a háború folyamán teljesített szolgálataiért a „hóhegyek hercegének” nevezte ki. A német herceg ma Mussolininál jelent meg audiencián.

Adel Jonascu asszony a Faustban.

Tegnap délután a Román Operában Faustot adták, melynek keretében Margareta szerepét — ezúttal először — Adel Jonascu asszony énekelte. Ez a kiváló énekesnő tegnapi fellépésével újabb bizonyosságát adta nagystíliú énekesnői elhivatottságának. Modulációiban gazdag, színes hanganyaga uralta a színpadot s úgy lírai melegségben, mint drámai kifejezés erőiben ideális Margareta-t alakított. Sikere nagy és észinte volt. Adel Jonascu énekesnői karrierje a legjobb auspiciumok között indul a legkövetkező művészi beteljesülés felé.

Kegyelmet kapott egy magyar külföldi gyilkos.

Budapestről jelentik: Pontosan két évvel ezelőtt került bírál elő Tassy Gergely, a Héjjas-különítmény volt tizedese, aki a főszerepet játszotta a Duna-Tisza-közi atrocitásokban. A bíróság akkor azért, mert Schwartz Sán-

dor biztosítási ügynököt több revolverlövessel meggyilkolta és kirabolta, hat és félevesi börtönrre ítélte. Horthy kormányzó most megkegyelmezett Tassynak és büntetésének hátralévő részét elengedte. Tassy Gergely bűnyegének főtárgyalása egyébként azért emlékeztető, mert itt hangzott el G. Örfly László dr. tárgyalást vezető hadbíró szájából az akkoriban nagy visszhangot keltett bucsumondat, amely a tanuként kihallgatott Francia-Kis Mihálynak szólt: „Isten vele Mihály!” Ezen a tárgyaláson Schwartz Rózsa, a meggyilkolt ügynök nővére elmondta, hogy amikor Tassy betörte az ajtót és a bátyja kegyelemért könyörgött, azt felelte neki: „Miert nem mentek Palesztinába?” Ezután a kijelentés után végzett a szerencsétlen emberrel.

Tolsztoj unokája egy prágai női fodrászüzlet alkalmazottja.

Prágából jelentik: Prágában nagy feltűnést keltett, hogy Tolsztoj László unokája hosszabb idő óta Prágában él. Bakorska Vera, Tolsztoj fiának, Nikolajevics Tolsztojnak a lánya, még a kommunista forradalomkor menekült el Oroszországból és Szerbiában telepedett le, innen Párisba került, ahol egy nagy fodrászüzletben megtanulta a női fodrászművészetet. Némrég Prágába került Bakorska Vera és a prágai Vacek féle női fodrászüzletben van alkalmazva.

magyar-német és jargon komikus

Páris megtisztítják az alkalmatlan idegenektől.

Parisból jelentik: Néhány nappal ezelőtt a párisi rendőrség egy veszedelmes olasz anarchista szövetséget fedezett fel, amelynek tagjai szelvényben-hozzában rabolták és fosztogattak a francia fővárosban. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy az olasz anarchista banda tagjai Faubourg-Saint-Antoine negyed egyik utcájában laktak és a városnak ez a része el van lepve alkalmatlan idegenekkel. A rendőrség elhatározta, hogy minden veszedelmes idegentől megtisztítja a francia fővárost.

Eljegyzés. Lázár Jolánát eljegyezte Ausländer Leopold Cluj.

— Fejbe akarta vágni egy ötkilóossal. Gál József feleki lakoson már napok óta a buszkomorság jelei mutatkoztak. Hétfőn reggel bejött Kolozsvárra, hogy néhány bevásárlást eszközöljön. Egy külvárosi sra'ócstüzetbe tért be és alig hogy az üzlet tulajdonosát üdvözölte, hirtelen dühöngeni kezdett és a kereskedőt egy 5 kilós sullyal agyonakarta ütni. Nagynehezen lefékeztek és a szerencsétlen embert az elmeógyógyintézetbe szállították.

Bluz selyemgyapjuval Lej 120
Gyapjumellény .. Lej 540
Selyemmellény .. Lej 459

Harisnyák és keztyűk minden színben, nagy választékban.

„HELIOS“

Főtér 7 szám.

SPORT

Győzött a jobb belátás a sport-szövetség tisztújító közgyűlésén

Megválasztották az új vezetőséget. Vasárnapi eredmények

(Cluj Kolozsvár, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délelőtti 11 órakor ünnepélyes keretek között, csaknem az összes kolozsvár-kerületi sportegyletek képviselőinek jelenlétében zajlott le a kolozsvári sport-szövetség tisztújító közgyűlése. A közgyűlésen megjelentek túlnyomó többsége ezúttal feltűnően sportszerű felfogásáról tett tanúságot és ennek tulajdonítható az az örvendetes tény, hogy a vezetőség összeállításánál az igazi sport szempontjai érvényesültek és így a kolozsvári sportélet új vezérekara, amely ezúttal a sport ügyeit irányítani és vezetni hivatott, a jövőre nézve a legjobbakat engedni reméli. Hinni merjük, hogy az új vezetőség honorálni fogja a vele szemben megnyilvánult csaknem egyhangú bizalmat és hivatása magaslatán fog mindvégig maradni. Reméli merjük, hogy az intrikák, a klubbérdekek és személyi szempontok politikája véget ért és végre kezdetét veszi a konstruktív munka.

A külsőségeiben is méltóságos, lefolyású tisztújító közgyűlésről alábbiakban számolunk be:

A közgyűlést megnyitó dr. Tataru Coriolan egyetemi tanár, szövetségi elnök terjedelmes és hatalmas beszámolójában ismertette az elmúlt év sporttörténetét. Rámutatott arra, hogy az egyesületek sporttevékenysége 1925-ben sokkal nagyobb volt, mint az előző évben és sokkal szebb sporteredményeket is értek el.

Ezután a következő új tisztikart választották meg:

A Comitetul Regional választott tagjai: dr. Boila Romul, Gheorgescu mérnök RMS, Kupás Samuél KKASE, László Jenő Haggibbor, Catarig Lukács TSC, dr. Mitter Valér. A szakosztály elnökei. Futballszakosztály: dr. Octav Meret. Atlétikai szakosztály: dr. Somodi István. Téli sport: Giurgiu kapitány. Turisztika: dr. Bilasco egyetemi tanár. Fegyelmi bizottság: dr. Ionel Pop. Uszókaszakosztály: Seliceanu Gigore. Vívás: dr. Cosma kir. közjegyző. Tennisz: Gheorgescu mérnök. Torna: Ilies tanár. Egészségügy: dr. Alexandru Pop. Box és birkózás: Salvan Virgil. Ellenőrök: dr. Welsor Lajos, Nitescu és Kovács. Szövetségi kapitány: Popescu Ioan.

a CENTRAL BAR-ban!

Fegyelmi bizottság: elnök dr. Ionel Pop, rendes tagok: Martologu, Gheorgescu N., Moldován N., póttagok: dr. Lőcsey László és Jordáky Lajos. Pénzügyi bizottság, elnök: dr. Tósa Iuliu, rendes tagok: Aurel Pop, Romul Gercán, Gheorgescu mérnök, póttagok: Angelotti Kornél és Popescu Ioan.

Kimondta a közgyűlés a dési és kolozsvári alszövetség (Subcomitetul Regional) felállítását. Az alszövetségek felállítását a Comitetul Regional fogja saját hatáskörében eszközölni.

A közgyűlés egyik legfontosabb döntése az, hogy kimondta a kötelező játék biztosítást. Ennek gyakorlati megoldását úgy fogják végrehajtani, hogy minden mérkőzésben, versenyen stb. a jegyek árán felül mindenkitől 2 lej fognak külön beszédni.

A közgyűlés után dr. Tataru elnök kiosztotta a bajnokságot nyert egyesületeknek a bajnoki érmeket, majd lelkes szavakkal hívta fel komoly és céltudatos munkára a megválasztott tisztikart.

Vasárnapi eredmények:

Kolozsvár. RMS—CFR 2:3 (0:0). Biró Goldstein. A CFR tartalékolt csapattal állt ki, veresége nem kelt nagyobb meglepetést. A mérkőzés maga rendkívül durva volt, amelyet Goldstein bíró erélytelen magatartása tett lehetővé. Szűcs és Feichinger (RMS), Ujfalvy (CFR) a góllövők.

KAC—Vasas 3:0 (1:0). Biró Seliceanu. A KAC biztosan győzött Heim (2) és Szaniszló góljaival.

KKASE—Husos 4:0 (1:0). Biró: Petrán. A Husosok mélyen formájukon alul szerepeltek.

Victoria—Academia 3:1 (1:0). Biró: Bagyula.

Vidéki eredmények:

Temesvár. Kinizsi—ZsSE 4:0 (3:0) I. oszt. bajnoki, bíró Keller. Wetzler (2) és Zemler (2) a

KÖZGAZDASÁG

Fontos kiviteli illetékek leszállítását határozta el a legfőbb gazdasági tanács

Leszállítják a gabonát, a lisztet, a szarvasmarhát, a butort, az olajt, a szén, stb. exportdíját

(Bucuresti-Bukarest, március 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány legfőbb gazdasági tanácsa szombaton este Alexandru Constantinescu miniszter lakásán ülést tartott, amelyen részt vettek Bratianu Vintila, Tancred Constantinescu és Chirculescu miniszterek, valamint Leon kereskedelmi államtitkár.

Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter referátuma után a gazdasági tanács a román gazdasági életre, de különösen a kivitel szempontjából rendkívül fontos határozatokat hozott. A gazdasági tanács elhatározta ugyanis, hogy a minisztertanács elé javaslatot terjeszt több kiviteli cikk illetékének leszállítására.

A javaslat szerint a motorolaj kiviteli illetékét vagononként 500 lejre, a lámpaolajét 300 lejre, a benzint 5000 lejre, a raffinált olajt 1500 lejre, a raffinatlan olajt pedig vagononként 300 lejre csökkentik. A kátrány kivitelét a gazdasági tanács teljesen szabaddá tette 300 lej vagononkénti exportdíj lefizetése ellenében. Ugyancsak elhatározták a deszka cikkek kiviteli illetékének 30, illetőleg 40 százalékra való redukálását is. Ennek a részletes kidolgozásával az iparügyi minisztériumot bízták meg.

Foglalkoztak ezután az állatkiviteli illetékek redukálásának kérdésével. Kimondták, hogy a csökkenést itt is szükségesnek tartják, mégpedig a szarvasmarhánál legalább 2000 lejjel,

sertéseknél pedig legalább 400 lejjel. Ugyanilyen arányban javasolták a juhok, valamint a többi állatfajták kiviteli illetékének a csökkentését. A részletek kidolgozásával a kereskedelmi minisztériumot bízták meg.

Hogy a butoripart támogassák, a belföldön előállított készbutorok exportdíját vagononkénti 4000 lejről 200 lejre csökkentették.

A szén új kiviteli illetékét 300 lejben alapították meg. A kőszén kivitelét teljesen szabaddá tették 300 lej vagononkénti exportdíj ellenében.

A napraforgó olaj illetékét 1500 lejről 250 lejre csökkentették.

A gabonaneműek kiviteli illetékét az alábbiakban állapították meg: buza az eddigi 30.000 lej helyett 15 ezer lej, árpa 12.000 lej helyett 10.000 lej, repce 30.000 helyett 15.000, rozs 15.000 helyett 10.000, fehér-liszt 30.000 helyett 15.000 lej vagononként. A barnaliszt illetéke változatlan. A korpa illetékét 4000 lejről 2000 lejre, a pogácsát 15.000 lejről 10.000 lejre csökkentették.

Az itt felsorolt új kiviteli illetékeket rövidesen a vámbizottság elé terjesztik, azután pedig a minisztertanács fog dönteni életbeléptetésük felett. A legfőbb gazdasági tanács kedden újabb ülést tart, amelyen újabb kiviteli illetékek leszállítása ügyében fog határozni.

Márciusban nem változnak Kolozsvárt a maximális árak. Kolozsvár város tanácsának ármegállapító bizottsága ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette a március havi élelmiszer és piaci árakat. Az ármegállapító bizottság hosszas tárgyalás után úgy határozott, hogy a maximális árakat, amelyek érvényben voltak, nem változtatja meg és azokat lépteti életbe március havára is. A bizottság javaslatával ma foglalkozik a tanács.

Árverés a kolozsvári vámnál. A kolozsvári vámhivatal március 15-re árverést hirdet különböző árucikkekre. Az árverésen eladásra kerülnek selyemárúk, csontgombok, pamutszövetek, selyemcőránák, férfi szalmakalapok, harisnyák stb. Az árverés feltételei, valamint az eladásra kerülő cikkek pontos leírása a kereskedelmi és iparkamaránál és a vámhivatalnál tudhatók meg.

Havi jelentés a román ipar helyzetéről. Az iparügyi minisztérium tervbe vette, hogy az ipari termelés helyzetét állandó figyelemmel fogja kísérni, hogy ott, ahol a termelés érdekében a minisztérium beavatkozása szükségesnek mutatkozik, azt minden esetben késedelem nélkül megtehesse. Evégből elhatározta, hogy minden hónapban pontos helyzetképet terjesztet maga elé. A jelentés előkészítésével az egész ország területére dr. Blankenberg Ferdinándot, a kolozsvári iparügyi vezérfelügyelőt bízták meg, aki már megkezdte a március havi jelentés elkészítését. Ebben a jelentésben fel lesz tüntetve a gyárpar helyzete, az ipari termelés menete, a termékek elhelyezésének lehetősége, valamint javaslatokat fog tartalmazni a fennálló nehézségek leküzdésére.

Még nem érkezett meg a részvénytársaságok adóbevallási határidejének meghosszabbításáról szóló miniszteri rendelet. Bukaresti jelentések alapján közöltük, hogy a pénzügyminisztérium egyik előbbi rendelkezéssel február 28-ban megállapított adóbevallási határidőt a részvénytársaságok és nyilvános elszámolásra kötelezett vállalatok részére március 31-ig meghosszabbította. Mintán számtalan olyan vállalat és részvénytársaság van, amely adóvalomását a határidő rövidsége miatt február hó végéig nem nyújthatta be, — főleg azért, mert

ezen határidőig mérlegével nem készülhetett el — a határidő meghosszabbításának a híre igen nagy megnyugvást keltett. Ezzel kapcsolatosan ma érdeklődtünk a kolozsvári pénzügyi adminisztrációnál, ahol azonban legnagyobb meglepetésünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a meghosszabbításról szóló pénzügyminiszteri rendelet még nem érkezett meg az adminisztrációhoz és így annak életbeléptetéséről semmit sem tudnak. Éppen ezért igen célszerű volna, ha az érdekeltek gazdasági szövetségük, vagy a kereskedelmi és iparkamara útján táviratilag kérnének felvilágosítást a pénzügyminisztériumtól.

Az állami bányavállalatok munkásainak kollektív-szerződése. A sorozatos munkás kollektív-szerződések tárgyalása során holnap az állami bányavállalatoknál alkalmazott kollektív-szerződés ügyét veszik tárgyalás alá a kolozsvári munkaügyi inspektorátusnál. Mint értesülünk, az új kollektív-szerződésnél nem merültek fel súlyosabb természetű ellentétek és így remélhető, hogy az állami bányavállalatok néhány napon belül megkötik munkásaikkal az új kollektív-szerződést.

Banca Centrala

Secția cereala -- Cluj

Legolcsóbban szállít vetési célokra valódi **erdélyi lucerna és lóhere magot, árpát és zabot.**

Zsák Ponyva

Mindennemű célokra legolcsóbben beszerezhető

Albala Izsó

Timisoara Piata Traian No 10

göllővök.
TAC—Banatul 9:1 (3:0). I. oszt. bajnoki, bíró Vatiannu. A TAC góljait Krausz (5) Steiner Holz (2) rúgták, egy gól öngólból származik. A Banatul egyetlen gólját Fitisanu rúgta.
ZsTK—Tricolor 4:2 (2:0) II. oszt. bajnoki.
Arad. ATE—AAC 1:1 (1:0) Ö zrl elmaradt bajnoki, bíró Kutik. Tóth (ATE) és Török (AAC) góllövők.
AMTE—Gloria CFR 4:4 (2:2) barátságos, bíró Vidák. Auer II. (3) és Auer I. az AMTE, Szabó Laci (2) és Tisza (2) a Gloria CFR góllövői.

Külföldi eredmények:

Vasas—MTK 1:1 (1:0). A Vasasok Grünfeld gólya révén vezetnek az első félérdőben, amit a helycsere után Opatu egyenlít ki.
FTC—ETC 3:1 (0:1). Kaufmann rugja az erzsébetvárosiak vezetőgólját. Szünet után az FTC hatalmas tempót diktál és Potya, Sztecovits és Varga góljaival biztosan győz.
BEAC—III. ker-TVE 2:1 (0:0).
Törökvés—VAC 2:1 (2:1).
UTE—38 FC 2:1 (1:1).
NSC—KAC 0:0.

TÓZSDE

Március 1-én

A lej: Zürichben 220 00, Párisban 11 60, Budapesten —, Bécsben —.
Kolozsvár. A lej egy arnyalattal javult: a külföldi pénzpiacokon. Belföldön ennek megfelelőleg a lanyhulás tovább tart. Nagy kínálattal szemben a kereslet minimális. Az árfolyamok a következők:
Bécs 32:90—33:10, Prága 6:90—6:94, Budapest 300—306, Páris 8:65—8:70, Zürich 44 90—45:10, Newyork 232 00—233 50, London 1136—1140, Milánó 9:65—9:70.

Zürich. Zárlat: Berlin 123:75, Amsterdam 208:12, Newyork 519 55, London 2525:50, Páris 1900:00, Milánó 2085:00, Prága 1539:50, Budapest 72:80, Belgrád 915:00, Bukarest 220:00, Varsó 64:50, Bécs 73:30.

Bukarest. Devizák: Páris 8:72, Berlin —, London 1153, Newyork 236 50, Milánó 9:56, Zürich 45:75, Bécs 82:40, Prága 6:95, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon —, német márkás 56:00, leva 1:70, török lira 125, font sterling 1160, francia frank 8:70, svájci frank 45:90, olasz lira 9:60, drachma —, dinár 430, dollár 237:50, lengyel forint 33 00, osztrák schilling 33:60, magyar korona 33:50, cseh korona 7:10, belga frank 10:35, holland forint 96 00.

Tavaszi kalapmodellek

dus választékban. Átalakítások olcsón és pontosan. Mostovits kalapszalón, Reg. Ferd. 3. udvar

Ajánlok elsőrendű

בשר של פסה italokat

50 literen felüli megrendelésnél utánvét vagy a pénz előzetes beküldése mellett:

Magurai közöseség lit. Lei 18
Magurai rizling, bakat r lit. Lei 20
Magurai muskotály furmint v. le nya Lei 25
Sztivórium 50—100% erősségben, 100% o-ja L. 70
Septópalinka 100% o-ja L. 120
Nagyobb mennyiség vételnél megfelelő árengedmény. Hordók a felszámított árban vételek vissza.
Megrendelések: M. Csengeri, Simleul-Silvaniei.

Hencsertakarók,

brókátok, butorszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása Back Bernát, Oradea-Mare, P. Regina Maria I. Telefon 9-55

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított.

SZINEL

Magyar

Kedd: Alexandru Bailestun
Szerda: Az ezre Leó ml. és Bérleztün kal. Soroz
Csütörtök: Az második e bérlet 81

Pénteken: Eng szőr. Prem

Szombaton délut ifjusá i el désének 3 he yara ka vic: Jenő

Szombat este 8 szünetben. László An szám: 27

Vasárnap délelő (Rendes e

Vasárnap d lutá aszozoy. (I

Ihász Al Sorozatszár

Vasárnap délutá donság má zatszám: 2

Vasárnap este k cadeser. R

Karácsony, Andorcsy, I

Hétlőn: Engem 83 szám.

Kedden: Al x m Rendes he

MAR

Olaj, Piac

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

מארכוק

G

cs

or, az olaj,

lejjel. Ugyan...

ok, valamint a...

nek a csőken...

l a keresked...

meg.

ák, a belföldön...

át vagononkénti...

tték.

t 300 lejben ál...

elét teljesen sz...

kénti exportdíj...

1500 lejről 250...

letékét az aláb...

uza az eddigi...

árpa 12 000 lej...

30 000 helyett...

000, tehát liszt...

konként. A bar...

korpa illetékét...

csált 15 000 lej...

illetéseket rö...

ntesztik, azutá...

nteni életbelép...

asági tanács ked...

ujabb kivitel...

og natározni.

m készülhetett el...

ának a hire igen...

zel kapcsolatosan...

pénzügyi adm...

nagyobb megle...

t kaptuk, hogy a...

gymeniszteri ren...

az adminisztrá...

ptetéséről semmit...

n célszerű volna,

ővétségük, vagy...

utján táviratilag...

pénzügyminiszte...

alatok munká...

e. A sorozatos...

tárgyalása során...

atoknál alkalma...

szik tárgyalás alá...

ktorátusnál. Mint...

szereződé-nél nem...

észetű ellentétek...

ami bányavállala...

negkötik munká...

dést.

ntrala

Cluj

zállit

valódi

orna

ma-

t és

nemű célokra

ebben beszerezhető

la Izsó

lisoara

raian No 10

isztított

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Magyar Színház esti műsora

Kedd: Alexandra (Mérsékeltlen emelt helyárrakkal. Bérletszűnet. Sorozat 288)

Szerda: Az ezred apja. (Ünnepi előadás Leővey Leó művészi működésének 30-ik évfordulóján. Bérletszűnetben. Mérsékeltlen emelt helyárrakkal. Sorozatszám: 269).

Csütörtök: Az ezred apja. (A Leővey-jubileum második eszéje. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 81 szám. A. Sorozatszám: 270).

Pénteken: Engem szeress! (Énkes ujdonság előadás. Premierbérlet 41 szám. Sorozatszám 271)

Sombaton délután 4 órákor: Liliomfi. (Redsivili ifjúsági előadás Leővey Leó művészi működésének 30-ik évfordulójára emlékező előadás. Bevezető előadást tart: Janovics Jenő dr. Sorozatszám: 272).

Szombat este 8 órákor: Orlov. (28. adás. Bérletszűnetben. Lengyel Irénnel, Néményi Lilivel, László Andóral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 273).

Vasárnap délelőtt 10 1/2 órákor: Barisszia matiné. (Rendes esti helyárrakkal. Sorozatszám: 274).

Vasárnap délután 2 1/2 órákor: A hamturgi menyegző. (Lengyel Irénnel, Néményi Lilivel, Ihász Aladárral. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 275)

Vasárnap délután 6 órákor: Engem szeress! (Ujdonság másodszer. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 276).

Vasárnap este kilencórákor: Alexandra. (Kilencórás. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnetben. Karácsonyi lírával, Néményi Lilivel, László Andórral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 277).

Hétfő: Engem szeress! (Harmadszor. Napi bérlet 83 szám. A. Sorozatszám: 278).

Kedd: Alexandra (Tizedszer. Bérletszűnetben. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 279).

MARTIN PAL Jun.
Olaj, Plaja Mihail Viteazul 25.
כשר ועלכווארען פאבריק
עציגט אללערליי וועלכווארען
פאבריקעס פאר עסענען און טראנספארטאציע
פארשטעלונג פאר די שרעקליכע וועלכווארען פאבריקעס

Ajánlunk elsőrendű
italokat
50 literen felüli és wagoitélekből mennyiségben a legutányosabb napjárakban és pedig: **Maguraj fajborok:** ridling, királyleányka, muskotály stb. **Érmelléki fajborok:** muskotály, szerémizöld, fourmia stb. **A Asztali** borok és óborok is minden minőségben Kisústön főzött, saját termelésű **szilvórium és soprópálínka.**
Megrendeléseket **Fraji Feiger Testvérek** céghez — Siméul Silvanisi — kérünk.

Eladó
kötszövőgyári berendezés,
mely áll alant felsorolt gépkből, teljesen üzemképes legjobb állapotban, kedvező fizetési feltételekkel.

5 drb. 7/80-as	1 drb. 6/60-as
2 drb. 8/70-es	2 drb. 7/50-es
3 drb. 8/80-as	3 drb. 12/60-as
3 drb. 10/80-as	1 drb. 5/80-as
1 drb. 9/50-es Jaquard	3 drb. 6/20-es
2 drb. 6/50-es	1 drb. 10/70-es

2 drb. motorikus spulnizógép 12-12 spindli berendezéssel.

Gépek vevőjének kívánatára rendelkezésére bocsátatik a vevők névsora, amely **évi 10-12 millió** forgalomnak felel meg. — Cim a kiadóban.

NYILTTÉR

E rovatban közöltekért a szerkesztőség semmi nemű felelősséget nem vállal

Nyilatkozat.

Alulírott hitközség előjárósága a mai napon megtartott gyűlésen foglalkozott a „Gyilkos” című riportlap f. é. január 26-án (VI. 4. sz.) megjelent számában „Mandl Mór volt marosvásárhelyi hitközségi elnök üzelmei” cím alatt közölt cikkével és megállapította, hogy az abban foglalt összes adatok egytől-egyig mind légből kapott koholmányok.

A hitk. előjáróság kötelességének tartja, hogy az említett cikkben, úgy a Mandl Mór volt hitk. elnök, mint Fényes László volt építkezési bizottsági elnök ellen felsorakoztatott rágalmakat, illetve vádakát a meghatározottabban megcáfolja és egyben — az igazságnak megfelelően kinyilatkoztassa hogy:

Mandl Mór ur több éves hitk. elnöki működésével a tagok legteljesebb bizalmát és elismerését váltotta ki és mandatumának lejártával a felmentvényt egyhangulag kapta meg.

Fényes László ur fentemlített tiszttségét a legnagyobb korrektséggel töltötte be és ezen tiszttségéről való lemondását a hitközségi közgyű és sajnálattal vette tudomásul.

Tg. Mureş, 1926 febr. 22.
A tg.-muresi aut. orth. izr. hitközség nevében
Friedmann Ferenc, Neumann Mór
jegyző hitk. elnök


Lélegzetet véve egy **VALDA PASTILLAVAL** szánkban
MEGVED A HIBÉ, NEVDVÉSSÉ ÉS BACILLUSOK TELLEN
Ezen készítmény fertőtlenítő szerrel impregnolják a legelérhetőleg nagyobb részét is és megvédik a torcot, mellet és tüdőit mindenféle infamatio sérülés és megfázás ellen
GYEREKEK, FELNÖTTEN ÉS ÖREGEK vegyék azonnal és tartásuk mindig kezes!
A doboz facsimilje →
Kapható minden gyógyszertárban



Csakis a **H. CANONNE**, Paris francia felirású doboz valódi
Vi déki amatőr fényképezők kérjenek arjegyzéket **POLITZER** fotóárúháztól Carel-Mare. Vidéki szétküldés. Alapítotott 1896.



Telefon: 2-28, 10-47
SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM



Kadima=nyomda
Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10
Készülnek
Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, bálí és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.
Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen ajánlatot

Megérkeztek a legújabb **Hölgyelm!** selyem, szalag modellek az **IDEAL** kalapüzletbe **Olaj, Galea Regele Ferdinand 8. fejtűnő olesó árakkal.**

Ki akar érettségizni!
Összevont magánvizsgát tenni! Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **Galgóczi Tanintézet** Budapest, VII. Mária Terézia tér 8. sz. III. 22.

Kérjen mindenütt **Pierre** borotva-pengét.
A legjobb fémkeverék, a legtokéletesebb gyártmány. Garantált minőség. 1800

Simitott nyomó 12-ös papir
kapható a Kadima-nyomda rt.-nál Cluj, Str. Baron L. Pop No 10.

HYPEROL
fertőtlenít, megvéd torokfájástól **SZÁJIZ TABLETTA**
Kapható mindenütt.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri lőz ésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 300/o kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Kereskedelmi utazók
Berkovicsné K. S. vendéglője,
Oradea Mare. Str. Nicolai Jorga (Zófia-utca) No 19.
Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

Klári! Varunk Szigeten, Dorobantilor No 2. Vagy válassz te lapba. 500

Önálló kereskedő lehetőleg belvárosban különbejáratu butorozott szobát keres. Cim a kiadóban. 723

Keresek a belvárosban egy szoba könyvtár lakást azonnali beköltözésre. Lehetőleg tündérszobával. — "Jól fizetek" jellegre a lap kiadóhivata a továbbiak.

Könyv- és papírüzlet eladó.

40 év óta megye székhelyen, fővárosban fennálló jóforgalmú könyv- és papírüzlet, áru és berendezéssel együtt, betegség miatt eladó. Az üzlet detail és engedményekkel bíró, biztos fényes megélhetést nyújt. Cim meg tudható a lap kiadóhivatalában

Palesztinában eladó legújabb zsidóknak K... már épülő vá osában legszebb helyen, négy tanamosték. K... Cluj Hajdu-utca 3. 724



Tacâmul
ezüstáru és evészkészítésgyár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Angol, román, német nyelvórákat adok. Monstor-ut 69. 668

Kezdő francia Berlitzet veszek használt állapotban, d. u. 3-tól az Uj Kelet szerkesztőségében.

KRIEGER-féle
Reparator
köszvény, csusz, hűlés ellen. Minden gyógyszer-tárból kapható. **Ára 60 lei.**

"תורה עם דרך ארץ"

Nyugtázás.
a negyedik Talmud Tóra iparos jesivának a tél folyamán befolyt adományokról:
Adományok és havi hozzájárulások:

Magyarlápós	1320
Egerbegy	240
Gyéres	330
Nagyenyed	870
Balázsfalva	310
Dicsőszentmárton	3330
" Dr. Kraus József fő-rabbi ur évi hozzáj.	110
" Révész Mó. alapító tag-dij és havi hozzáj.	560
Szegvár adom. és havi hozzájárulás	270
Székykeresztúr adom. és havi hozzáj.	620
Székyudvarhely	2560
Nagyvárad orth. hitk. alapító tagdíj	500
" Weisz Vilmos " " " "	560
" Reich József " " " "	500
" Visnicei főrabbi alapító tagd. adom. és havi hozzájár.	300
" adom. és havi hozzájár.	5610
Marosvásárhely adom. és havi hozzáj.	760
Szászrégen orth. hitközség " " "	240
Nagyilonda adom. és havi hozzáj.	315
Zsibó " " " "	1420
Nagybánya " " " "	1095
Poller Mór, "Nagyvárad, Kohn Dávid ur utján	550
Grossmann Jakab és neje Glück Sára, Torda. ezüst. kodalmuk alkalmával utalványon	500
Lévai Géza, Szászvási	200
Czitron, Medgyes	740
Medgyes, kisebb adományok	835

Weintraub Adolf sk. főtitkár
Rosmann Lipót sk. elnök

UJ KELET
KÖNYVOSZTÁLYA
Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Zsidó irodalom
(Német nyelven)

Achad Haam: Am Scheidewege I II.	924
Agnon: Der Verstossene	175
— Und das Krumme wird gerade (Halbein)	175
Max Brod: Im kampf um das Judentum	220
Braun: Ein kurzer Gang durch die jüd. Geschichte	100
Bergmann: Worte Mosis	45
Bernfeld: Die jüdische Literatur	200
— Kinderheim Baumgarten	175
Berstein: Der Zionismus	150
Beer: Der Frau im jüd. Alertum	32
Buber: Die Jüdische Bewegung I-II	35
Bermann: Palestina (Eis R isebuch)	290
Bialik: Essayes	80
— (Leinen)	280
Dubnow: Jüdische Geschichte	345
Cohn: Frauentragen in Palästina	100
Glückel von Hammeln. Denkwürdigkeiten	90
Goldstein: Jüd. Nationalliteratur	295
Grosch: Dr. Simon Ahron	62
Gronemann: Hawdolah und Zapfenstreich	40
— (Leinen)	230
H. George: Moses der Gesetzgeber	320
Grancwsky: Problem der Bodenpolitik in Palestina	35
— (Geb.)	145
Friedemann: Das Leben Herzls	205
Teodor Herzls Tagebücher I-II III (Lein.)	145
— Zionistisch Schriften (Geb.)	1700
— Der Judenstaat	240
Hermann: Nathan Birnbaum	60
Kann: Erez Jisrael das Jüdische Land	62
L'chtheim: Der Aufbau des jüd. Palestina	150
Perez: Chassidische Geschichten	32
Jiskor: Ein Gedenkbuch	195
Jüdische Literatur durch zwei Jahrtaus.	130
David Koigen: Der moralische Gott	150
Krupnik: Die jüdische Partaia	175
Margulies: Kritik des Zionismus	32
Mendele Moicher Sürim: Schloimele (geb.)	260
— Schloimele (Leiner)	320
— Die Mähre (Geb.)	320
— (Leinen)	320
— Die Wunschring (Geb.)	320
— (Leinen)	375
Nordau: Zionistische Schriften	375
Nossig: Juden und Polen	80
Rupin: Der Aufbau des Landes Jisrael	220
Robinson: David Wolfson (Geb.)	175
Schuller: Der Bissenadel der Juden	62
Schalom Asch: Kleine Geschichten	145
— Die Erde	40
Sch. Alejchem: Marienbad (Roman)	165
Scherbel: Jüdische Arzte	50
Taub: Jüdische Wanderungen	120
Trumpeldorfer: Tagebücher	375
— (Leiner)	435
DerJude 1923. évfolyam	60
Wilbuschewitsch: Aussichten der Industrie in Palestina	675
Der Jude 1924 évfolyam	675
Erez Jisrael (3, 4, 5)	30
Der XII. Zionistenkongress (1921)	89

Gabella-jegyek Révész Ernő
könyvnyomdája — Marosvásárhely

Rendkívüli alkalmi árak!

I-a szines french ing csak 260 lej
Selyem elejtű ingek, legfinomabb kivitelben csak .. 350 lej

WEISS SIEGFRIED
kalap- és uridivat áruházában, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

ארטה. כשר
PENSIO
Szovátán.

Szovátán furdén június 1-én, az Istrán-székkel szemben, a főtuton épült villában szigoruan orth., a legénye ebb igényeket is ki elégítő uri pensio nyilat. Jelentkezéseket elfogad, felvilágosítással szolgál

Dr. Krausz Józsefné főrabbiné
Diciozannatin.

"DURA"
BATERIE

Mégis csak legjobb a késnélküli
"IDEAL"

borotváló por mely az ország területén **higienia** szempontból a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marja kellemes hatást hagy utána. — Ovakodjunk az **Mindenütt kapható.** tartalmaz utazatoktól Csak az "IDEAL" Egyedüli készítője: felírásu a valódi.

Reszling József fodrasz
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.
Sighetul-Marmatiei egyedárusítója **Glanzman Adolf** illatszertár **Str. Bogdan Voda 40**

Telefon 446
SINGER
Piaja Reg. Ferdinand 66. (Főter) farsu Maras
Sifonfejgyár
és nikkelező telep. Szikvizés és kracherlis tüvegek, valamint min denféle gumik gyári raktara. Üvegnévedzés. Régi fejek átöntése a legelőnyösebb árban.

Rézarmaturák
viz, gáz és gőzhöz, valamint nickelozett sárgaréz toilette cikkek gyári lerakata.

ELECTRONIDRO
Vadász & Comp
műszaki vállalata — Cluj
Calea Regele Ferdinand 65.
Telefon 3-84.

Szerkesztőség k...
kivatal és nyom...
Cluj-Kolozsvár, St. B...
Pop (Brassai-utca)
Telefon:
Szerk. és kiadóhiv...
977, 228 és 104
33. N. Sz. — — —
Egy szám ára pályá...
ron és vidéken is...
Bukarestben — — —
1926 Szerda má...
A Focker-pa
má...
Bukarest, márc...
tárgyalása során, a...
sor. A vádirat szer...
egyes tagjai az orsz...
részeitette. A bizo...
tól azokat a kötele...
mal kötöt szerző...
ebben Beroniade ez...
nirde azért, mert...
átvételénél, Mincu...
tett el, ami pedig...
pontja volt. A vádir...
közül valaki álland...
pontjait különféle...
romu ezredes kirá...
tette be s ekkor k...
rilesti, a nemrég...
terfőztetésben volt...
Aláírják a re
...
Bucuresti Buk...
lengyel barátság...
pokban már alá...
különbözik a régi...
ország ellen jövő...
lyen támadásokra...
A kisantant
Magyaro
Bukarest, márc...
"Juniusban tudv...
pénzügyi ellenőrz...
ország kért fogj...
szüntetését, de s...
kisantant államai...
csak, hogy nem...
megszüntetésébe, ...
megszigorítását".
Prágai lapok...
antant-konferen...
kérdéssel és Mag...
a leszerelés fok...
legutóbbi frankh...
olyan adatok me...
gon titkos egyes...
államok ellen.
Nagy törsz
New-York, márc...
meges felmondása...
dén óriási pánik...
tizenöt-ötven do...
olyan alacsony k...
egy év óta nincs...
tremis is meg v...
nálni a helyzetet...
melyes javulás...
mindenesetre fél...
válságot fog hoz...
Chamberlain
London, márc...
tegnap nagy izga...
azon kijelentése...
delegáció vezető...
Genfben, ha a ko...
pontjához és s...
száma ügyében...
utolsó percben s...
érkeztek arról, h...
utazni.
Jobbolda
Nén
Berlin, márc...
hoz hírek érkezt...
oldali diktátor...
tóriomot követel...
póskerestések al...
intézik Hindenbu...
követeli, hogy a...
fiatalemberek ga